

ONS dienstenboek 2023

iedereen doet mee en telt mee

ONS
WELZIJN

Voorwoord

Voor je ligt ONS dienstenboek; een overzicht van de dienstverlening die wij jou als welzijnsorganisatie kunnen bieden. De reden voor het ontwikkelen van dit dienstenboek is tweeledig.

Enerzijds wordt welzijnswerk steeds meer beïnvloed door politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en financiële uitdagingen. Dat vraagt van ons dat we kunnen laten zien waar we voor staan en wat we te bieden hebben. Anderzijds hebben gemeenten, gerelateerd aan deze ontwikkelingen en uitdagingen, de behoefte aan meer inzicht in dienstverlening van het welzijnswerk. Tot slot is er vraag naar expertise vanuit het welzijnswerk gericht op de ontwikkeling van nieuwe of aangepaste werkwijzen of dienstverlening, ook daar spelen we graag op in.

In dit dienstenboek sluiten we aan bij de ontwikkelingen en geven we gehoor aan de vragen van de gemeenten door een concrete beschrijving te geven van de diensten, werkwijzen en mogelijkheden van ONS welzijn.

We geven inzicht in de kracht van ONS welzijn; het ondersteunen van inwoners op alle leefgebieden, integraal werken en het leveren van maatwerk voor het realiseren van specifieke doelen.

Heb je in dit dienstenboek een dienst of de oplossing voor een maatschappelijk probleem niet gevonden? Vraag het ons! In het DNA van onze professionals zit een verrassend actieve behoefte aan vernieuwing!

Inhoud

6

1. Inleiding

12

2. Opbouwwerk

16

3. Vrijwillige inzet &
Mantelzorgondersteuning

26

4. Jongerenwerk

30

5. Groepen & Trainingen

38

6. Toegang

42

7. Individuele ondersteuning

48

8. Sociaal raadsliedenwerk

52

9. Regionale dienstverlening,
innovatie en ontwikkeling

56

10. Begrippenlijst

1. Inleiding

1. Inleiding

ONS welzijn is een maatschappelijk dienstverlener in Noordoost-Brabant en werkt vanuit multidisciplinaire teams in de wijken. Dat doen we niet alleen. We staan midden in de samenleving en werken nauw samen met vrijwilligersorganisaties, gemeenten en partners op het gebied van zorg en welzijn.

Over ONS

Ieder mens doet mee en telt mee. We geloven in een samenleving waarin iedereen waardevol is, meedoet en bijdraagt aan het welzijn van zichzelf en anderen.

Altijd dichtbij

Ons uitgangspunt is dat elk mens vanuit zijn eigen verhaal en veerkracht zijn leven bepaalt. Of het nu gaat om wonen, financiën, zorg, welzijn, opvoeden, opgroeien, meedoen of jezelf ontwikkelen. Voor advies, hulp en ondersteuning kunnen inwoners terecht bij ONS welzijn. Om de hoek, in hun eigen wijk. Dus altijd dichtbij.

Eigen talent en kracht voorop

In de oplossingen die we samen zoeken gaan we uit van de vrijheid en eigenheid van mensen. Wij ondersteunen inwoners om hun talenten en kracht te ontwikkelen of (her) ontdekken als basis voor persoonlijke groei en het opkomen voor ons gezamenlijke welzijn.

Voor iedereen

Grote vragen, kleine vragen? Jong of oud? We zijn er voor iedereen. Ook voor inwoners die iets voor een ander of hun buurt willen doen of betekenen. Want naast onze medewerkers, spelen vrijwilligers een belangrijke rol in het samen realiseren van een mooie samenleving.

Wat doen we

ONS welzijn levert sociaal werk in alle soorten en maten. We helpen inwoners individueel of via een collectieve aanpak. Daarnaast werken we zoveel mogelijk met vrijwilligers (informele ondersteuning), zodat de inzet van formele ondersteuning uitgesteld, verminderd of voorkomen kan worden. Onze focus ligt altijd op een preventieve oplossing. Waar dat kan helpen we inwoners zoveel mogelijk verder vanuit hun eigen mogelijkheden, talenten en kracht én wat de omgeving en het eigen sociale netwerk daarin kunnen bieden.

Integrale aanpak

ONS welzijn werkt via een integrale aanpak vanuit multidisciplinaire teams, vanuit vier vormen van dienstverlening die samen een geheel vormen en elkaar in combinatie versterken. Continu zoeken we naar balans tussen de vier pijlers, zodat voor de cliënten de voor hen best passende oplossing voor handen is. We kiezen bewust voor een ferme focus op het bevorderen van informele en collectieve oplossingen, waarbij inwoners worden uitgedaagd hun eigen kracht optimaal te benutten en sociale banden worden gestimuleerd. Waar mogelijk bundelen we hulpvragen van inwoners, of brengen we inwoners bij elkaar om aan de oplossing van sociale problemen te werken. Het organiseren van collectieve oplossingen draagt bij aan het versterken van (kwetsbare) inwoners, groepen en gemeenschappen. Dit zorgt voor duurzamere oplossingen, voor zowel de cliënt als de samenleving, die daarbij een preventief effect hebben. Want hoe meer inwoners zelf en samen in beweging komen en elkaar in hun eigen omgeving helpen, hoe kleiner de kans dat inwoners vroeg of laat een beroep moeten doen op formele en individuele ondersteuning. Die vorm van ondersteuning blijft daardoor beschikbaar voor inwoners die er zelf of samen echt niet meer uitkomen. We kiezen waar mogelijk voor het versterken en verbreden van bestaande verbanden. Waar nodig zetten we ook nieuwe initiatieven op.

Vier pijlers van dienstverlening

Samenlevingsopbouw

ONS welzijn ondersteunt en stimuleert initiatieven van (groepen) inwoners om zich samen in te zetten voor de opbouw van hun wijk op het gebied van onderlinge steun, participatie en leefbaarheid. Resultaat: een wijk of kern met een sterke, bruisende sociale infrastructuur, die aansluit bij de behoeftes van de inwoners.

Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

Vrijwilligersbemiddeling waarbij inwoners zich individueel voor elkaar inzetten en steunen (informele steun). Het doel is versterken van het sociale netwerk van inwoners, voorkomen van overbelasting van mantelzorgers, hulp bieden in en om huis, tegengaan van eenzaamheid en isolement.

Groepen & Trainingen

ONS welzijn organiseert groepswork, trainingen, activiteiten en lotgenotengroepen waar we individuele vragen bundelen (collectiveren). Meedoen en samen leren staan voorop, het leidt tot meer sociaal contact, ook buiten of na de activiteit, en versterkt de eigen kracht van inwoners op praktisch en sociaal vlak. Een groepsgewijze aanpak voorkomt de inzet van duurdere zorg geheel of gedeeltelijk.

Individuele ondersteuning

Voor inwoners van alle leeftijden die (even) niet verder kunnen met een situatie. De ondersteuning varieert van het individueel geven van informatie of advies tot langere ondersteuning met een cliëntplan.

Leeswijzer

De hoofdstukken in dit dienstenboek weerspiegelen onze takken van dienstverlening. Een deel van de diensten binnen de hoofdstukken staat onlosmakelijk met elkaar in verbinding. Deze diensten kunnen niet los van elkaar worden afgenomen en bieden we daarom aan als basispakket. Andere dienstverlening is complementair aan- of afhankelijk van deze basis. Deze aanvullende diensten kunnen alleen worden afgenomen als de basis wordt ingekocht. Tot slot zijn er een aantal op zichzelf staande diensten. Deze losse diensten kunnen altijd worden afgenomen, ook als de basis niet wordt ingekocht.

We adviseren de lezer gebruik te maken van de inhoudsopgave en de thema-index. Bij de dienstverlening in de hoofdstukken 'Groepen & Trainingen', 'Toegang' en 'Individuele ondersteuning', maken we onderscheid tussen dienstverlening voor jeugd en volwassenen. Daar waar geen onderscheid gemaakt is, zijn de diensten zowel voor jeugd als voor volwassenen van toepassing. Het onderscheid tussen dienstverlening volwassenen en jeugd is op de pagina's in de tekst te herkennen door een oranje paginamarkering voor jeugd en een parse paginamarkering voor volwassenen.

Thema-index

In de thema-index staan de thema's die onze dienstverlening kenmerken. De lezer kan per thema en per hoofdstuk zien welke dienstverlening hierbij aansluit.

	Opbouwwerk	Vrijwillige inzet & Mantelzorg-ondersteuning	Jongerenwerk	Groepen & Trainingen	Toegang	Individuele ondersteuning	Sociaal raadsliedenwerk	Regionale diensten, innovatie en ontwikkeling
Armoede en schulden		3.6 Belastingproject 3.16 Schuddienstverlening	4.2 Aanbod voor risicojongeren			7.9 Screening Voedselbank	Alle diensten sociaal raadsliedenwerk	
Eenzaamheid	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen	3.3 Ouderenadvies 3.10 Eetpunten 3.15 Voorzieningen laagdrempelig ontmoeten en talent stimuleren 3.17 SamenUitBus	4.1 Basis jongerenwerk	5.3 Begeleide lotgenoten-groepen	6.7 Basis toegang volwassenen	7.1 Basis Individuele ondersteuning jeugd		
Inclusie en diversiteit	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen	3.8 Ondersteuning bij taal en lezen	4.1 Basis jongerenwerk 4.2 Aanbod voor risicojongeren		6.7 Basis toegang volwassenen			
Integraal werken in de wijk	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen 2.3 Ontwikkelen wijk-agenda	3.2 Basis vrijwillige inzet 3.8 Ondersteuning bij taal en lezen		5.1 Groepen gericht op preventie, informatie en advies	6.7 Basis toegang volwassenen			
Laaggeletterdheid		3.4 Formulierenbrigade 3.8 Ondersteuning bij taal en lezen 3.11 Speel-O-Theek 3.12 Swapshop		5.1 Groepen gericht op preventie, informatie en advies	6.7 Basis toegang volwassenen		8.1 Basis sociaal raadsliedenwerk	
LVB (licht verstandelijke beperking)		3.8 Ondersteuning bij taal en lezen	4.1 Basis jongerenwerk 4.2 Aanbod voor risicojongeren		6.2 Basis CIG 6.4 & 6.8 Spreekuur 6.6 Aansluitaak bij onderwijs 6.7 Basis toegang volwassenen	7.1 Basis Individuele ondersteuning jeugd 7.4 Integrale Vroeghulp 7.6 Individuele ondersteuning volwassenen		9.1 Beschermtafel
Mantelzorg (ondersteuning)		3.1 Basis mantelzorg-ondersteuning 3.13 Organiseren themacafés	4.1 Basis jongerenwerk	5.18 De zorg de baas 5.19 Ontgaan met dementie	6.7 Basis toegang volwassenen	7.4 Integrale Vroeghulp		
Netwerkensterking	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen	3.10 Eetpunten 3.17 SamenUitBus	4.1 Basis jongerenwerk	5.3 Begeleide lotgenoten-groepen 5.23 Eigen Kracht Groep	6.7 Basis toegang volwassenen	7.1 Basis Individuele ondersteuning jeugd 7.6 Individuele ondersteuning volwassenen 7.10 Procesregie volwassenen		9.1 Beschermtafel 9.2 Ploetdienst
Opgroeien & opvoeden		3.8 Ondersteuning bij taal en lezen 3.9 Informele opvoedondersteuning 3.11 Speel-O-Theek 3.12 Swapshop		Alle groepen en trainingen jeugd+ ouders en verzorgers	Alle diensten toegang jeugd 6.7 Basis toegang volwassenen	Alle diensten Individuele ondersteuning jeugd		9.1 Beschermtafel
Ouderen	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen	3.3 Ouderenadvies 3.6 Belastingproject 3.10 Eetpunten 3.14 Kussendienst 3.17 SamenUitBus		5.2 Meer Bewegen voor Ouderen 5.19 Ontgaan met dementie	6.7 Basis toegang volwassenen			

	Opbouwwerk	Vrijwillige inzet & Mantelzorg-ondersteuning	Jongerenwerk	Groepen & Trainingen	Toegang	Individuele ondersteuning	Sociaal raadsliedenwerk	Regionale diensten, innovatie en ontwikkeling
Participatie	2.1 Basis opbouwwerk	3.1 Basis mantelzorg-ondersteuning 3.2 Basis vrijwillige inzet 3.8 Ondersteuning bij taal en lezen 3.9 Informele opvoedondersteuning 3.10 Eetpunten 3.11 Speel-O-Theek 3.12 Swapshop 3.15 Voorzieningen laagdrempelig ontmoeten en talent stimuleren 3.17 SamenUitBus	4.1 Basis jongerenwerk 4.2 Aanbod voor risicojongeren 4.4 Aanbod voor jongeren met een taakstraf	5.1 Groepen gericht op preventie, informatie en advies 5.2 Meer Bewegen voor Ouderen	6.7 Basis toegang volwassenen	7.6 Individuele ondersteuning volwassenen	8.2 Inloopspreekuren 8.4 Aanbod voor beroeps-onderwijs	
Preventie	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen 2.3 Ontwikkelen wijk-agenda	3.1 Basis mantelzorg-ondersteuning 3.3 Ouderenadvies 3.4 Formulierenbrigade 3.6 Belastingproject 3.7 Buddyhulp 3.13 Organiseren themacafés 3.16 Schuldienstverlening 3.17 SamenUitBus 3.18 Buurtbemiddeling	4.1 Basis jongerenwerk 4.3 Voorlichting op scholen	5.3 Begeleide lotgenoten-groepen 5.1 Eigen Kracht 5.15 Alroepgroep 5.17 Druk druk druk 5.22 Uit de schaduw van een ander 5.23 Eigen Kracht Groep	6.5 & 6.9 Aansluitaak bij huisartsen 6.7 Basis toegang volwassenen 6.9 Aansluitaak huisarts	7.4 Integrale Vroeghulp	Alle diensten sociaal raadsliedenwerk	
Psychische kwetsbaarheid	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorliggende voorzieningen		4.1 Basis jongerenwerk		6.4 & 6.8 Spreekuur 6.5 & 6.9 Aansluitaak bij huisartsen 6.7 Basis toegang volwassenen	7.2 en 7.7 Crisisbereikbaarheid jeugd en volwassenen 7.3 en 7.8 Overbruggingzorg jeugd en volwassenen 7.10 Procesregie volwassenen		9.1 Beschermtafel
Statushouders	2.1 Basis opbouwwerk 2.2 Realiseren nieuwe voorzieningen	3.8 Ondersteuning bij taal en lezen			6.7 Basis toegang volwassenen		8.1 Basis sociaal raadsliedenwerk	
Veiligheid		3.18 Buurtbemiddeling		5.4 Rots en Water 5.22 Uit de schaduw van een ander	Alle diensten toegang	7.1 Basis Individuele ondersteuning jeugd 7.2 en 7.7 Crisisbereikbaarheid jeugd en volwassenen 7.3 en 7.8 Overbruggingzorg jeugd en volwassenen 7.5 en 7.10 Procesregie jeugd en volwassenen 7.6 Individuele ondersteuning volwassenen		9.1 Beschermtafel 9.2 Ploetdienst
Vrijwillige inzet/informele zorg	2.1 Basis opbouwwerk	Alle diensten uit het hoofdstuk			6.7 Basis toegang volwassenen			
Zelfredzaamheid		Bijna alle diensten uit dit hoofdstuk	4.1 Basis jongerenwerk 4.2 Aanbod voor risicojongeren 4.3 Voorlichting op scholen	Bijna alle diensten uit dit hoofdstuk	6.1 Basis toegang jeugd 6.2 Basis CIG 6.4 & 6.8 Spreekuur 6.7 Basis toegang volwassenen	7.1 Basis Individuele ondersteuning jeugd 7.6 Individuele ondersteuning volwassenen 7.9 Screening Voedselbank	Alle diensten sociaal raadsliedenwerk	

2. Opbouwwerk

Basis opbouwwerk

- 2.1 Basis opbouwwerk

Aanvullende diensten opbouwwerk

- 2.2 Realiseren van nieuwe voorliggende voorzieningen

Losse diensten opbouwwerk

- 2.3 Ontwikkelen wijkagenda

2. Opbouwwerk

Basis opbouwwerk

2.1 Basis opbouwwerk

ONS welzijn is in de wijken het eerste aanspreekpunt voor zowel inwoners als professionele partners als het gaat om inwoners met een afstand tot 'meedoen', afschalen van hulp en oplossingen in of vanuit de wijk. De opbouwwerkers zijn zichtbaar en herkenbaar aanwezig in de wijken, in wijkcentra, bij activiteiten en andere voorzieningen. Zij onderhouden actief contacten in de buurt om te kunnen verbinden, signaleren en waar nodig, te adviseren.

Inwoners en ketenpartners kunnen bij de opbouwwerkers terecht voor informatie en advies over de mogelijkheden van zorg of ondersteuning en waar nodig, zorgvuldig door te verwijzen naar passende zorg of ondersteuning binnen of buiten ONS welzijn. In veel gevallen is een kort contact genoeg om de inwoner de handvatten te bieden zelfstandig verder te kunnen.

In samenwerking met inwoners en professionele partners initieert, stimuleert, faciliteert en ondersteunt ONS welzijn wijkactiviteiten en voorzieningen op het gebied van onderlinge steun, participatie en leefbaarheid. Een belangrijk voorbeeld zijn lotgenotengroepen rondom bepaalde problematiek of thema's. De opbouwwerkers spelen daarnaast een belangrijke rol in het bevorderen van actief burgerschap door het actief werven van vrijwilligers en actieve inwoners. Zij kennen en herkennen de (kwetsbare) inwoners in de wijk, de verschillende talenten en kennis. Zij hebben het vermogen om deze talenten en kennis te verbinden aan initiatieven in de wijk.

Het uiteindelijke doel is het realiseren van duurzame initiatieven waarbij het eigenaarschap bij de inwoners ligt. De inzet resulteert in een informele sociale infrastructuur die sterker en inclusiever is en die aansluit bij de behoeften uit de wijk en waar kwetsbare inwoners weer of meer meedoen.

Vanuit het opbouwwerk wordt ook een actieve bijdrage geleverd en samengewerkt met gebiedsplatformen, buurtnetwerken, wijkstichtingen, wijkraden, (woning) coöperaties, buurtverenigingen, bewonerscollectieven en professionele samenwerkingsverbanden. In de samenwerkingen en overlegstructuren ligt de focus op het versterken van de wijk, het wijknetwerk en de inwoners daarbinnen.

Waar passend, gaan opbouwwerkers op eigen initiatief actief af op signalen en/of situaties in de wijk, om hulp of ondersteuning aan te bieden. Het kan gaan om signalen of contacten uit een wijk, buurt of straat, waarbij de opbouwwerker in gesprek gaat met de betreffende inwoner(s) om te kijken welke mogelijkheden er zijn. Het doel is om inwoners te bereiken die hun vraag niet zelf kunnen of durven te stellen en om een volledig beeld te krijgen van de problematiek in de wijk.

Door hun verbinding in de wijk met zowel inwoners als ketenpartners zijn opbouwwerkers in staat kwesties en problemen, die vaak buiten de aandacht van andere organisaties vallen, (vroegtijdig) te signaleren en te agenderen op de juiste plek.

Beoogd effect: kwetsbare inwoners doen weer en/of meer mee en weten de weg naar ondersteuning te vinden. Inwoners hebben een vergrote samenredzaamheid en actief burgerschap en er bestaat een krachtig samenwerkingsverband tussen inwoners en professionals waarbij investeringen zijn afgestemd op de behoefte van inwoners. Alle genoemde effecten dragen bij aan een sociale en leefbare wijk.

Aanvullende diensten opbouwwerk

2.2 Realiseren van nieuwe voorliggende voorzieningen

Op basis van signalen en behoeften uit de wijk het initiatief nemen tot het starten van nieuwe activiteiten en of voorzieningen. Hierbij wordt actief aandacht besteed aan het werven en mobiliseren van inwoners en organisaties als medestanders. Nieuwe initiatieven worden ontwikkeld en georganiseerd in samenwerking met inwoners en andere organisaties, met als uiteindelijk doel het realiseren van een duurzaam initiatief waarvan het eigenaarschap bij de inwoners ligt.

Beoogd effect: voorzieningen op wijkniveau die aansluiten bij de behoefte van de wijk, een vergrote samenredzaamheid en eigenaarschap bij de inwoners.

Losse diensten opbouwwerk

2.3 Ontwikkelen wijkagenda

Het in kaart brengen van uitdagingen, behoeften, kansen en mogelijke risico's door het verzamelen van kwantitatieve en kwalitatieve informatie. Deze informatie geeft inzicht in de wijk, de problematieken, maar ook de bereidheid en talenten van de inwoners. Aan de hand daarvan wordt een plan (agenda) opgesteld waarbij oplossingsrichtingen en actiepunten worden bepaald. Het plan biedt richting en handvatten voor het voorkomen of verminderen van de problematieken en het versterken of uitbreiden van bestaande voorzieningen.

Beoogd effect: investeringen voor een sociale en leefbare wijk die aansluit bij de uitdagingen, behoeften, kansen en mogelijke risico's van de betreffende wijk.

3. Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

Basis Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

- 3.1 Basis mantelzorgondersteuning
- 3.2 Basis vrijwillige inzet

Aanvullende diensten - specialistische vrijwilligersdiensten

- 3.3 Ouderenadvies
- 3.4 Formulierenbrigade
- 3.5 Thuisadministratie
- 3.6 Belastingproject
- 3.7 Buddyhulp

Aanvullende diensten - praktische en sociale vrijwilligersdiensten

- 3.8 Ondersteuning bij taal en lezen
- 3.9 Informele opvoedondersteuning
- 3.10 Eetpunten
- 3.11 Speel-0-theek
- 3.12 SWOPshop
- 3.13 Themacafés
- 3.14 Klussendienst

Losse diensten Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

- 3.15 Voorzieningen laagdrempelig ontmoeten en talent stimuleren
- 3.16 Schulddienstverlening - individuele ondersteuning
- 3.17 SamenUitBus
- 3.18 Buurtbemiddeling

3. Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

Basis Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

3.1 Basis mantelzorgondersteuning

In de samenleving wordt steeds meer een beroep gedaan op mantelzorgers. De inzet van mantelzorgers is onmisbaar en heeft een preventieve werking doordat de inzet van formele zorg kan worden voorkomen of uitgesteld. Mantelzorg bieden kan ook zwaar zijn; mantelzorgers hebben zelf vaak ook een ondersteuningsbehoefte. ONS welzijn sluit hierop aan door te voorzien in een breed aanbod voor het ondersteunen van mantelzorgers.

Zo kunnen mantelzorgers bij ONS welzijn terecht voor informatie en advies over de ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers, zoals respijtzorg of hulp voor de mantelzorger zelf. In de meeste gevallen zijn het korte contacten waarbij de inwoner de juiste handvatten aangereikt krijgt en zo zorgvuldig wordt ondersteund of doorverwezen.

Ook organiseert ONS welzijn de ondersteuning van mantelzorgers door de inzet van vrijwilligers. ONS welzijn biedt verschillende mogelijkheden gericht op verschillende doelgroepen en verzorgt daarin de werving, deskundigheidsbevordering, matching en begeleiding van de vrijwilligers.

Het kan gaan om één op één matching van vrijwilligers met zorgbehoevende, zoals inzet van vrijwilligers bij inwoners met een lichamelijke, verstandelijke of sociale beperking, een chronische ziekte of niet aangeboren hersenletsel (werkwijze BLINK). Een ander voorbeeld is de inzet van vrijwilligers bij inwoners met dementie (Oppasdienst). De vrijwilligers hebben deelgenomen aan de cursus 'omgaan met dementie/CVA' en hebben kennis van en ervaring met verschillende ziektebeelden. Respijtzorg kan ook plaatsvinden in groepen waar zorgbehoevenden al dan niet samen met hun mantelzorger aan deel kunnen nemen (onder andere Armslaggroepen). Een laatste voorbeeld van informele respijtzorg is DementTalent, waarbij talenten van dementerenden (wat kan iemand nog wel) worden ingezet ten behoeve van het uitvoeren van een maatschappelijke activiteit (bijvoorbeeld landschapsbeheer, werken in musea of meehelpen op een school). De dementerende wordt hierin begeleid door een vrijwilliger.

Soms is een formele vorm van respijtzorg beter passend voor de hulpvraag van een mantelzorger. ONS welzijn helpt inwoners dan door hen te verwijzen en warm over te dragen naar het juiste loket. ONS welzijn heeft daarbij zicht op de verschillende vormen van formele respijtzorg en initieert en onderhoudt het lokale (of regionale) netwerk van ketenpartners om een 'respijtwijzer' (sociale kaart respijtzorg) in beeld te brengen en actueel te onderhouden.

Binnen het werkgebied van mantelzorgondersteuning wordt bovendien door relevante ketenpartners samengewerkt, kennis en informatie gedeeld en worden voorzieningen beschikbaar gesteld met het oog op efficiënte en effectieve mantelzorgondersteuning. Deelnemers in het “mantelzorgnetwerk” treffen elkaar een aantal keer per jaar om actuele informatie, ontwikkelingen en ervaringen uit te wisselen. Voor mogelijkheden op het gebied van ondersteuning van de mantelzorger bij praktische klussen, inzet van groepen en trainingen of individuele ondersteuning, zie respectievelijk hoofdstukken 3 (basis vrijwillige inzet), 5 en 7.

Beoogd effect: de mantelzorger is effectief geïnformeerd en geadviseerd zodat hij/zij de benodigde zorg kan leveren met behoud van en oog voor het eigen welbevinden. De mantelzorger is indien nodig geholpen met tijdelijke ondersteuning en heeft handvatten aangereikt gekregen voor een optimaal behoud van eigen regie en draagkracht.

3.2 Basis vrijwillige inzet

Vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet van inwoners is onmisbaar in de huidige samenleving. Door vrijwilligers is het mogelijk om ondersteuning te organiseren die binnen de formele kaders niet mogelijk zou zijn. Dit draagt bij aan de zelfredzaamheid van de wijk en de inwoners daarbinnen. Tegelijkertijd heeft het uitvoeren van vrijwilligerswerk voor de vrijwilligers zelf vaak ook voordelen; het kan bijvoorbeeld een goede daginvulling zijn, of een mogelijkheid om talenten te ontdekken en een netwerk te ontwikkelen. Onze basis dienstverlening vrijwillige inzet beschrijft hoe ONS welzijn inwoners ondersteunt in het doen van vrijwilligerswerk. In de aanvullende dienstverlening staan de diensten beschreven die gericht zijn op het inzetten van vrijwilligers voor ondersteuningsvragen van andere inwoners.

Inwoners die op zoek zijn naar een daginvulling of specifiek vrijwilligerswerk kunnen bij ONS welzijn terecht voor informatie en advies over de mogelijkheden die daarvoor zijn. Informatie en advies wordt geboden vanuit het multidisciplinaire team, van waaruit de medewerkers van ONS welzijn de (potentiële) vrijwilligers ondersteunen, begeleiden en faciliteren in hun zoektocht naar een maatschappelijke activiteit die past bij hun motivatie, mogelijkheden en talenten.

Ook (vrijwilligers)organisaties kunnen bij ONS welzijn terecht voor informatie en advies. Bijvoorbeeld rondom het maken van hun vrijwilligersbeleid, werving, selectie en het opleiden van vrijwilligers. Verder kan ONS welzijn advies bieden over het coördineren van vrijwilligersdiensten, het begeleiden en coachen van vrijwilligers en de mogelijkheden voor vrijwilligerswaardering.

ONS welzijn bemiddelt in vraag en aanbod van inwoners en organisaties en faciliteert het tot stand brengen van een koppeling tussen deze inwoners en organisaties. Het maken van de koppeling betreft een intake en eventueel een ‘klikgesprek’.

Bemiddeling in vrijwillige inzet vindt ook plaats voor inwoners onderling. Het gaat bijvoorbeeld om het doen van boodschappen, een maatje voor gezelschap, hulp met de computer, of het uitlaten van de hond. Een ander voorbeeld is het koppelen van vrijwilligers aan burgerinitiatieven. Het betreft vrijwilligerswerk waarbij geen contract wordt afgesloten. Ook hier bestaat het maken van de koppeling uit een intake en een eventueel ‘klikgesprek’.

Bemiddeling tussen inwoners of inwoners en organisaties kan op verschillende manieren plaatsvinden. Zo

is er een digitaal platform voor organisaties die vrijwilligers zoeken (Vacaturebank) en een digitaal platform voor individuele vragen voor inwoners onderling (Voor mekaar). Bemiddeling kan ook plaatsvinden via professionals werkzaam in de wijk die matches in vraag en aanbod.

Alle vrijwilligers (ook als zij niet via ONS welzijn als vrijwilliger actief zijn) kunnen 1 tot 2 keer per jaar middels een vrijwilligerscollege bijscholing bijwonen om hun deskundigheid te vergroten. Het vrijwilligerscollege bestaat uit trainingen en workshops door en voor vrijwilligers. Vrijwilligers met een specifieke expertise worden uitgenodigd om hun kennis te delen.

Medewerkers van ONS welzijn stimuleren vrijwillige inzet door inwoners uit te nodigen en te betrekken bij het organiseren van activiteiten en acties in de wijk. Zij vervullen een verbindende rol en faciliteren initiatieven van vrijwillige inzet waar nodig.

Beoogd effect: inwoners en organisaties ontvangen informatie en advies over vrijwilligerswerk, passend bij hun vraag of situatie. Vrijwilligers ervaren een zinvolle dagbesteding, participatie wordt gestimuleerd en kosten voor de maatschappij zijn lager (inzet formele zorg kan voorkomen worden).

Aanvullende diensten – specialistische vrijwilligersdiensten

Het basispakket vrijwillige inzet kan worden uitgebreid met een aantal specialistische vrijwilligersdiensten. De diensten zijn gericht op de inzet van vrijwilligers voor het ondersteunen van een specifieke doelgroep of hulpvraag. Vrijwilligers werkzaam in deze diensten hebben een contract bij ONS welzijn en worden door ONS welzijn geschoold, ondersteund en aangestuurd om de diensten op een goede manier uit te kunnen voeren.

3.3 Ouderenadvies

De vrijwilligers ouderenadvies geven informatie en advies op het gebied van wonen, welzijn, zorg en financiën. Ouderenadviseurs ondersteunen de ouderen bij het vinden van activiteiten, diensten, informele zorg of voorzieningen passend bij hun situatie. Waar mogelijk binnen het eigen netwerk, maar indien nodig kunnen de ouderenadviseurs ook bemiddelen of verwijzen naar formele ondersteuning. Ouderenadviseurs hebben tevens een signalerende functie als het gaat om behoeften en problemen in de wijk. In afstemming met de gemeente kunnen de ouderenadviseurs ook preventieve huisbezoeken afleggen bij inwoners van 75+. Deze bezoeken worden uitgevoerd onder begeleiding en/of met achterwacht van de coördinatoren ouderenadvies.

Beoogd effect: ouderen zijn geïnformeerd over ondersteuning, hulp en aanpassingen die mogelijk zijn voor hun situatie. Eenzaamheid bij ouderen is in beeld.

3.4 Formulierenbrigade

Inwoners die moeite hebben met het invullen van formulieren kunnen terecht bij de formulierenbrigade. De formulierenbrigade betreft een inloophouding waarbij vrijwilligers de inwoners helpen met het invullen van formulieren zoals bijvoorbeeld formulieren voor het aanvragen van toeslagen, bijzondere bijstand, maar ook hulp bij het inschrijven op werkzoekende-websites. ONS welzijn voorziet in het werven, opleiden en begeleiden van de vrijwilligers in de formulierenbrigade.

Beoogd effect: laagdrempelig en toegankelijk ondersteuning bieden aan inwoners, waardoor aanmeldingen voor formele ondersteuning worden weggevangen en de inzet van dure voorzieningen voorkomen kan worden.

3.5 Thuisadministratie

Wanneer professionals van ONS welzijn signalen ontvangen dat een inwoner moeite heeft met het bijhouden van zijn administratie, verwijzen zij de inwoner door naar de thuisadministratie. De dienst wordt uitgevoerd door vrijwilligers die de inwoners helpen met het op orde brengen en eventueel gezamenlijk uitvoeren van de thuisadministratie. ONS welzijn voorziet in de werving, opleiding en begeleiding van de vrijwilligers in deze dienst.

Beoogd effect: het faciliteren van laagdrempelige en vrij toegankelijke ondersteuning om escalatie van problemen en de inzet van dure voorzieningen te voorkomen.

3.6 Belastingproject

Het betreft een samenwerking tussen het sociaal raadsliedenwerk en de vrijwillige ouderenadviseurs. In de periode van de belastingaangifte helpen vrijwilligers de inwoners met het invullen van hun inkomstenbelasting. Inwoners kunnen zich hiervoor aanmelden bij het sociaal raadsliedenwerk of via hun professional in het multidisciplinaire team. De aanmeldingen worden verwerkt en er wordt een afspraak met de inwoner gepland. De vrijwilligers worden opgeleid en ondersteund door de sociaal raadslieden in samenwerking met de professionals.

Beoogd effect: inwoners kunnen hun belastingaangifte invullen. Signalen van armoede, onjuiste toeslagen en andere mogelijke problemen zijn tijdigesignaleerd.

3.7 Buddyhulp

Het betreft een maatjesproject in samenwerking met ONS welzijn en Stichting Buddyhulp. De inwoner die hulp ontvangt van Stichting Buddyhulp is iemand die tijdelijk even aan de zijlijn van de samenleving staat, door een ernstige ziekte, eenzaamheid of een andere reden. Het lukt niet meer om mee te doen. Een buddy kan uitkomst bieden. Na aanmelding vindt er een kennismakingsgesprek plaats tussen de inwoner en de coördinator. Tijdens dat gesprek wordt ook het doel/de doelen waaraan de inwoner wil werken bepaald. Na het gesprek zoekt de coördinator een geschikte buddy. Gedurende een jaar loopt de buddy mee met de inwoner. Door gezamenlijk gesprekken te voeren en activiteiten te ondernemen, wordt gewerkt aan het te realiseren doel.

Beoogd effect: concreet stappenplan om vooraf bepaald doel te bereiken. Doelen van inwoner worden bereikt samen met buddy.

Aanvullende diensten – praktische en sociale vrijwilligersdiensten

Het basispakket vrijwillige inzet kan ook worden uitgebreid met een aantal verschillende praktische vrijwilligersdiensten. Deze diensten worden gecoördineerd door medewerkers van ONS welzijn. Vrijwilligers hoeven voor het uitvoeren van deze diensten niet geschoold te worden, maar ontvangen wel ondersteuning en begeleiding vanuit ONS welzijn.

3.8 Ondersteuning bij taal en lezen

Diensten gericht op ondersteuning en stimuleren van taal en lezen. Afhankelijk van de specifieke behoefte of vraag en de doelgroep, kan de dienst in verschillende vormen worden aangeboden.

- **Ondersteuning voor kinderen in de basisschoolleeftijd:** ondersteuning bij taal en lezen voor kinderen in de basisschoolleeftijd. De ondersteuning wordt geboden door vrijwilligers en vindt altijd plaats in overleg en samen met de ouders of verzorgers. ONS welzijn faciliteert de werving, het matchen van de vrijwilliger met het gezin en de begeleiding van de vrijwilligers. Een vrijwilliger bezoekt een half jaar lang wekelijks (20 keer) een vast gezin. De vrijwilliger laat de ouders en kinderen zien hoe leuk taal en lezen kunnen zijn door interactief voorlezen, taalspelletjes en samen te praten. De vrijwilliger zoekt samen met hen naar een manier waarop taal en lezen een vaste plek in het gezin krijgt. Het is opgezet voor gezinnen met kinderen van 2 tot en met 8 jaar, waarvan de kinderen opgroeien in een taalarme (thuis) omgeving.
- **Ondersteuning bij taal en lezen voor volwassenen:** de dienst is voornamelijk bedoeld voor inwoners met een andere afkomst (ook vluchtelingen of statushouders) die moeite hebben met de Nederlandse taal. De ondersteuning wordt door vrijwilligers geboden. ONS welzijn faciliteert de werving, het matchen van de vrijwilliger met het gezin en de begeleiding van de vrijwilligers.

Beoogd effect: het plezier in lezen en het ontwikkelen van taalvaardigheid zijn gestimuleerd. Taalachterstanden en ontwikkelingsachterstanden zijn (vroegtijdig) teruggedrongen en inzet van specialistische zorg kan worden vertraagd of voorkomen. Zelfredzaamheid en participatie zijn versterkt.

3.9 Informele opvoedondersteuning

Het bieden van spelstimulering en informele opvoedingsondersteuning. De spelbegeleiding vindt plaats in de thuissituatie en er wordt altijd gespeeld met het kind en een van de ouders. Met de ouders wordt gesproken over opvoedthema's zoals eten, grenzen stellen, samenspelen en taalontwikkeling. De spelbegeleidster maakt de ouders ook wegwijs naar belangrijke voorzieningen in de buurt zoals het wijkcentrum en de bibliotheek. Het is opgezet voor gezinnen met kinderen in de leeftijd van 1,5 t/m 7 jaar.

Beoogd effect: de ontwikkelingsbehoefte van kinderen is gestimuleerd en de positieve betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind is bevorderd. Ook zijn achterstanden in taal, ontwikkeling en onderwijs vroegtijdig teruggedrongen. De inzet van specialistische zorg kan daardoor worden vertraagd of zelfs voorkomen. De zelfredzaamheid en participatie zijn versterkt.

3.10 Eetpunten

ONS welzijn kan op verschillende manieren bijdragen aan de eetpunten. Vrijwilligers die in deze dienst ondersteunen hebben een contract bij ONS welzijn. Mogelijkheden zijn:

- het volledig opstarten en faciliteren van eetpunten; het maken van alle praktische afspraken en het werven, begeleiden en coachen van vrijwilligers. Vrijwilligers helpen bij de eetpunten met tafeldekken, opscheppen en afruimen. De werving wordt uitgevoerd door een aantal vaste vrijwilligers;
- het ondersteunen van organisaties die een eetpunt willen starten;
- het werven en bemiddelen van vrijwilligers die kunnen helpen bij eetpunten;
- het coachen van vrijwilligers die helpen bij eetpunten.

Additioneel kan voor inwoners met een laag inkomen sociale reductie toegepast worden. Met de sociale reductie krijgt de betreffende inwoner een korting op de maaltijd die bij het eetpunt verstrekt wordt. Een medewerker van ONS welzijn toetst of een inwoner voldoet aan de criteria en draagt zorg voor de juiste (financiële) afhandeling.

Beoogd effect: het realiseren van mogelijkheden voor ontmoeten en verbinden, het voorkomen van sociaal isolement en het bevorderen van gezond eten. Door het praktische karakter van de dienst draagt het bovendien bij aan dat inwoners langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

3.11 Speel-O-theek

Een voorziening waar gezinnen met kinderen speelgoed kunnen lenen. De Speel-O-theek werkt met een team van vrijwilligers die zich inzetten om de Speel-o-theek zo efficiënt mogelijk te laten draaien. Zij ontvangen de leden en helpen zo nodig bij het uitoekomen van speelgoed. Zij verzorgen de inname en uitleen van het speelgoed en helpen onder andere bij het merken en nummeren van nieuw speelgoed. ONS welzijn faciliteert de werving, matching en de begeleiding van vrijwilligers. Daarnaast is de Speel-O-theek een fysieke vindplaats, een plek waar vroege signalering door professionals kan plaatsvinden, maar ook de uitwisseling tussen ouders kan plaatsvinden. De Speel-O-theek is opgezet voor kinderen van 2 tot en met 12 jaar uit gezinnen met een risico op een onderwijsachterstand.

Beoogd effect: het vroegtijdig terugdringen en voorkomen van achterstanden in taal, ontwikkeling en onderwijs. Het versterken van de zelfredzaamheid, waardoor hun participatie positief wordt beïnvloed. De specialistische inzet wordt vertraagd, verlaagd of is zelfs niet nodig.

3.12 SWOPshop

Voorziening waar gezinnen met kinderen van 2 tot 10 jaar speelgoed kunnen ruilen. Speelgoed waar de kinderen niet meer mee spelen of te oud voor zijn kan ingeruild worden voor SWOP-munten. Deze zijn te gebruiken om ander speelgoed te 'kopen'. De SWOPshop werkt samen met onder andere vluchtelingenwerk en de voedselbank. Daarnaast is de SWOPshop een fysieke vindplaats, een plek waar vroege signalering door professionals kan plaatsvinden, maar ook de uitwisseling tussen ouders kan plaatsvinden.

Beoogd effect: het vroegtijdig terugdringen en voorkomen van achterstanden in taal, ontwikkeling en onderwijs. Het versterken van de zelfredzaamheid, waardoor hun participatie positief wordt beïnvloed. De inzet van specialistische inzet wordt vertraagd, verlaagd of is zelfs niet nodig.

3.13 Themacafés

Het realiseren van een mogelijkheid (fysiek of online) waar inwoners kunnen leren, elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen delen rondom een specifiek thema. ONS welzijn voorziet, met de hulp van vrijwilligers, in de praktische zaken - ruimte, koffie, thee etc. - en organiseert dat er een spreker of specialist komt die verdiepende informatie over een bepaald onderwerp kan geven.

Huidig aanbod themacafés:

- Alzheimercafé
- Café Brein (doelgroep Niet Aangeboren Hersenletsel)
- Autismecafé
- Mantelzorgcafé.

Beoogd effect: inwoners met een specifieke informatiebehoefte zijn geïnformeerd en ontmoeten lotgenoten.

3.14 Klussendienst

Dienst gericht op inwoners die wegens ouderdom, psychische en/of lichamelijke problemen niet in staat zijn om klussen in en om huis zelf uit te voeren of te organiseren. De inwoner is beperkt in financiële middelen en het netwerk. De klus is eenmalig, urgent of preventief. Aanmeldingen komen via de inwoner zelf, de gemeente, woningbouwvereniging, thuiszorgorganisatie, (vrijwilligers)organisatie of via professionals in de teams. De professional coördineert de aanmelding en uitvoering van de Klussendienst. Daarnaast is het werven, matchen en ondersteunen van de vrijwilligers een taak van de professional. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen wordt er samengewerkt met een vrijwillige planner en met administratieve ondersteuning. Waar passend en gewenst kan de dienst voor de vrijwilligers zelf een activeringstraject zijn. ONS welzijn organiseert deze dienst in samenhang met het bestaand aanbod van vrijwilligers organisaties en burgerinitiatieven. De specifieke invulling van de dienst is afhankelijk van aan beoogd beleidsdoel van de gemeente.

Beoogd effect: het versterken van de zelfredzaamheid, ondersteuning in het langer thuis wonen. De inzet van specialistische inzet kan worden voorkomen of uitgesteld.

Losse diensten Vrijwillige inzet & Mantelzorgondersteuning

3.15 Voorzieningen laagdrempelig ontmoeten en talent stimuleren

Het faciliteren en waar nodig begeleiden van nieuwe en bestaande collectieve voorzieningen waar inwoners worden gestimuleerd om hun eigen talenten en die van anderen te ontwikkelen door deelname aan of het organiseren van activiteiten. Dit kan door het inrichten van een vaste locatie als talentcentrum of ontmoetingsplein waar inwoners gestimuleerd worden om hun eigen en andermans talenten te ontwikkelen door het organiseren van activiteiten. ONS welzijn faciliteert de locatie en het beheer/ gastheerschap van de locatie en begeleidt de inwoners bij het organiseren van de activiteiten.

Beoogd effect: het versterken van de participatie, het verminderen of voorkomen van sociaal isolement en het stimuleren van de ontwikkeling van talenten.

3.16 Schulddienstverlening – individuele ondersteuning

Schulddienstverlening is bedoeld voor inwoners die in de schulden zitten, of dreigen te raken (preventief). De dienstverlening wordt uitgevoerd door vrijwilligers. Deze vrijwilligers worden opgeleid en begeleid door medewerkers van ONS welzijn. De coördinator schulddienstverlening geeft inhoudelijke ondersteuning op casusniveau, indien nodig door een sociaal raadslid. De focus ligt op het ondersteunen van inwoners bij hun schuldhulptraject zodat zij zelfstandig verder kunnen. De dienstverlening heeft verschillende mogelijke onderdelen:

- het opstellen van een hulpverleningsplan, schuldendossier en het bieden van steun bij de uitvoering daarvan;
- het begeleiden en ondersteunen van cliënten in schuldsituaties, administraties en administratieve handelingen;

- het samen met de cliënt in beeld brengen van financiële zaken van de cliënt om inzicht te creëren voor cliënt;
- het doorverwijzen van cliënten naar de multidisciplinaire teams wanneer blijkt dat ondersteuning op andere levensgebieden nodig is.

Beoogd effect: het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid ten behoeve van het voorkomen of verhelpen van financiële problemen nu of in de toekomst.

3.17 SamenUitBus

Het organiseren van uitstapjes; van gezamenlijk boodschappen doen, naar de Sint-Jan tot een ritje naar zee, waarbij in alle gevallen samen koffie wordt gedronken. De uitstapjes worden begeleid door twee vrijwilligers die maximaal zeven deelnemers thuis ophalen en afzetten. Ook de administratie wordt geregeld door vrijwilligers zoals het programma en de aanmeldingen. ONS welzijn voorziet in de bus en het werven en ondersteunen van de vrijwilligers.

Beoogd effect: het realiseren van mogelijkheden voor ontmoeten, het voorkomen van sociaal isolement en het realiseren van een zinvolle dagbesteding voor zowel de deelnemers als de betrokken vrijwilligers. Door het praktische karakter van de dienst draagt het er bovendien aan bij dat inwoners langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

3.18 Buurtbemiddeling

Het oplossen van conflicten tussen burens of inwoners in een wijk door de inzet van getrainde vrijwilligers die werken volgens de vaste methodiek buurtbemiddeling van Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Buurtbemiddelaars helpen inwoners om hun contacten te herstellen, bijvoorbeeld bij ruzies over geluidsoverlast of erfscheidingen. Op die manier draagt buurtbemiddeling bij aan een veilige en leefbare wijk. ONS welzijn faciliteert de dienst door de vrijwilligers hiervoor te werven, te scholen, te coördineren en te begeleiden. De coördinator buurtbemiddeling is de schakel tussen de betrokken organisaties, de vrijwilligers en het sociaal team.

Beoogd effect: het voorkomen van verdere escalatie en/of de inzet van politie is voorkomen. De kwaliteit en leefbaarheid in de straat, buurt en wijk is vergroot.

4. Jongerenwerk

Basis jongerenwerk

- 4.1 Basis jongerenwerk

Aanvullende diensten jongerenwerk

- 4.2 Aanbod voor risicojongeren
- 4.3 Voorlichting op scholen
- 4.4 Aanbod voor jongeren met een taakstraf

4. Jongerenwerk

Basis jongerenwerk

4.1 Basis jongerenwerk

De kracht van het jongerenwerk is het zichtbaar aanwezig zijn en present werken. Dit doen zij door aanwezig te zijn op de jongerencentra van ONS welzijn en/of op andere plekken waar de jongeren zich bevinden, zowel overdag als in de avonden. Denk hierbij aan vindplaatsen op straat, speeltuintjes of op scholen (ambulant werk), maar zeker ook de digitale leefwereld. De jongerenwerkers richten zich vooral, maar niet alleen, op kwetsbare jongeren om te zorgen dat zij verbonden blijven met de samenleving.

Jongerenwerkers van ONS welzijn bieden laagdrempelige ondersteuning en begeleiding aan jongeren in hun ontwikkeling naar volwassenheid. De jongere wordt gecoacht en ondersteund bij vragen of problemen. Bijvoorbeeld over school, bijbaantjes, financiën of andersoortige problemen. De jongerenwerkers hebben hierbij oog voor en ondersteunen de jongeren bij het ontdekken en het ontwikkelen van hun talenten. De begeleiding kan worden uitgevoerd door een vrijwilliger of jongerenwerker, afhankelijk van het type vraag en de beschikbaarheid van vrijwilligers.

Soms vraagt de situatie van de jongere een intensievere vorm van begeleiding. De jongerenwerker bouwt aan de vertrouwensband met de jongere en zoekt samen met hen naar een passende vorm van ondersteuning. De jongerenwerker kijkt hierbij naar de verschillende leefgebieden. De jongerenwerker is het vangnet voor de jongeren en de bruggebouwer tussen het betrokken netwerk en professionals.

Een deel van de dienstverlening vindt plaats op het jongerencentrum. Het jongerencentrum is voor de jongeren een laagdrempelige en veilige ontmoetingsplek waar zij op terug kunnen vallen. Vanuit het jongerencentrum worden activiteiten of inloopmomenten georganiseerd. Vaak heeft dit aanbod een preventief karakter. Het aanbod wordt altijd afgestemd op de behoefte van de jongeren. Een greep uit de veelvoorkomende thema's en doelgroepen voor de activiteiten en inloopmomenten zijn lotgenotengroepen (bijvoorbeeld jonge mantelzorgers of LHBTI+), meiden, omgaan met geld, verslaving, omgaan met eenzaamheid en huiswerkbegeleiding. Tijdens deze inloopmomenten en activiteiten kunnen de jongeren gebruik maken van de faciliteiten van het jongerencentrum. Deze momenten worden door de jongerenwerkers gebruikt om het contact met jongeren te versterken en gesprekken met hen aan te gaan. Op deze manier worden gevoelige onderwerpen laagdrempelig bespreekbaar gemaakt en kan er samen met de jongeren gekeken worden naar eventuele vervolgstappen.

Door de hierboven genoemde dienstverlening heeft het jongerenwerk bovendien een belangrijke signalerende functie als het gaat om wat er leeft onder jongeren of wat er speelt in een wijk, dorp of stad. Er is contact met zowel de jongeren als de buurtbewoners, om af te stemmen over bijvoorbeeld het voorkomen van overlast. De jongerenwerkers werken hierbij samen met diverse partijen, zoals ouders, scholen, jeugdhulp, gemeente en politie. De jongerenwerkers ondersteunen jongeren om zelf hierover het gesprek aan te gaan of zijn belangenbehartiger voor de jongeren, bijvoorbeeld richting een wijkraad of de gemeente.

De verschillende vormen van dienstverlening binnen het jongerenwerk staan sterk met elkaar in verbinding en zijn bovendien complementair aan elkaar. Een sterke basis van het jongerenwerk is daarom vaak een combinatie van dienstverlening op het jongerencentrum én ambulant werk. Waar gewenst is het ook mogelijk om ambulant werk los in te kopen.

Beoogd effect: kwetsbare jongeren worden bereikt en zijn bij de jongerenwerkers in beeld, ten einde eventuele problemen in een vroeg stadium te kunnen signaleren en de inzet van kostbaardere voorzieningen te voorkomen. Zelfredzaamheid en participatie zijn vergroot.

Aanvullende diensten jongerenwerk

4.2 Aanbod voor risicojongeren

Activiteiten of groepen gericht op het versterken van de weerbaarheid van jongeren, het om kunnen gaan met groepsdruk, bestand zijn tegen de ronselen om deel te nemen aan criminele activiteiten en het tegengaan van ondermijning. Nu vaak aangeboden in de vorm van bokstraining in combinatie met gesprekken, zowel individueel als in groepsverband. Jongeren kunnen zich via het jongerencentrum voor deze activiteiten aanmelden. Tijdens de training krijgen zij de handvatten om hun weerbaarheid te vergroten en agressie te reguleren. Afhankelijk van de specifieke doelgroep kan de focus anders zijn; bijvoorbeeld thema's als zelfbeschadiging, depressie en seksualiteit voor kwetsbare meiden. Training in groepsverband is het uitgangspunt, individuele training is mogelijk als dat beter passend is voor de jongere. Er is geen afgesproken looptijd voor deze activiteit, jongeren kunnen aanhaken en stoppen wanneer zij willen.

Beoogd effect: voorkomen dat jongeren zich aansluiten bij overlast gevende groepen of criminele activiteiten, zodat de inzet van politie, justitie en reclassering voorkomen kan worden.

4.3 Voorlichting op scholen

Het geven van voorlichtingen op scholen. De voorlichtingen zijn specifiek gericht op jongeren en kunnen over allerlei soorten thema's gaan. Een aantal voorbeelden zijn criminaliteit, vuurwerk, verslaving, geld, middelengebruik, intimiteit en seks en LHBTI. De voorlichtingen zijn zoveel mogelijk interactief waarbij de jongeren gestimuleerd worden om actief mee te denken over de onderwerpen. Een bijkomend effect is dat het bereik van het jongerenwerk wordt vergroot.

Beoogd effect: jongeren zijn geïnformeerd over onderwerpen die voor hen relevant zijn met oog op de risico's die op hun pad kunnen liggen.

4.4 Aanbod voor jongeren met een taakstraf

Jongeren die een taakstraf hebben gekregen kunnen ook terecht bij het jongerencentrum. Het is soms moeilijk voor jongeren met een taakstraf om een goede plek te vinden om hun taakstraf uit te voeren. Het jongerencentrum biedt dan een uitkomst. De jongerenwerkers kijken met de jongere mee, waarbij het doel niet het uitvoeren van de straf is, maar bewustwording en gedragsverandering.

Beoogd effect: jongeren hebben een goede en veilige plek om hun taakstraf uit te voeren, zijn bewust van hun eigen gedrag en gaan daarna minder snel opnieuw de fout in.

5. Groepen & Trainingen

Groepen & Trainingen - vrij toegankelijk

- 5.1 Groepen gericht op preventie en informatie en advies
- 5.2 Meer bewegen voor Ouderen
- 5.3 Begeleide lotgenotengroepen

Groepen & Trainingen jeugd

- 5.4 Rots & water
- 5.5 Powerkids
- 5.6 Tim & Flapoor
- 5.7 Zomertraining: Klaar voor de middelbare
- 5.8 KIES (Kinderen In Echtscheiding Situatie)
- 5.9 Brussengroep
- 5.10 Op Volle Kracht

Groepen & Trainingen ouders en verzorgers

- 5.11 Oudergroep ADHD
- 5.12 Oudercursus Autisme
- 5.13 KIES gescheiden opvoeden
- 5.14 ScheidingsATLAS

Groepen & Trainingen volwassenen

- 5.15 Autonomiegroep 'Eigen keuze, eigen kracht'
- 5.16 Assertiviteitstraining
- 5.17 Drukdrumdruk
- 5.18 De zorg de baas
- 5.19 Omgaan met dementie
- 5.20 Rouwgroep
- 5.21 Beter slapen doe je zo
- 5.22 Uit de schaduw van een ander
- 5.23 Complexe Echtscheiding
- 5.24 Eigen Kracht Groep

5. Groepen & Trainingen

Het werken in groepen is het bewust en doelgericht stimuleren en benutten van de positieve aspecten van het werken in groepen en onderlinge interactie om sociale verandering te bevorderen. De kern van het werken in groepen is de 'kracht van samen'. Verandering vindt plaats op groepsniveau, maar ook op individueel niveau. Door in groepen te werken kan de inzet van individuele (formele) ondersteuning, die vaak duurder is, worden voorkomen.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van de verschillende cursussen en trainingen verwijzen we naar onze groepswerkbundel. Hieronder staat een beknopt overzicht van de cursussen en trainingen die momenteel gegeven worden.

Groepen & Trainingen - vrij toegankelijk

5.1 Groepen gericht op preventie en informatie en advies

ONS welzijn voorziet in groepen die vrij toegankelijk zijn, dat wil zeggen dat er geen intake of vraagverheldering nodig is om deel te kunnen nemen. Het doel is om inwoners te voorzien van kennis en handvatten om problemen te voorkomen, of om problemen in een vroeg stadium te herkennen en aan te pakken. De doelgroepen en de onderwerpen die in de preventieve groepen centraal staan zijn bijvoorbeeld: peuters, basisschoolkinderen, pubers, rouw, somberheid bij jongeren, eenzaamheid en omgaan met geldzaken. Preventieve groepen kunnen in verschillende vormen plaatsvinden, namelijk in de vorm van:

- Themabijeenkomsten live op locatie of online (bijvoorbeeld webinars);
- Workshops;
- Oudergroepen voor ouders/verzorgers. De oudergroepen zijn/worden opgezet voor ouders en opvoeders met kinderen van circa 2 tot en met 12 jaar uit gezinnen met een risico op onderwijsachterstand. De oudergroep, welke begeleid wordt door een professional, behelst meestal zes bijeenkomsten waar onderwerpen aan de orde komen zoals:
 - communiceren met kinderen;
 - regels en grenzen;
 - peuters opvoeden is topsport;
 - mediawijsheid;
 - opvoeden in 2 huizen (opvoeden na scheiding).

Beoogd effect: samenbrengen van vragen met betrekking tot een thema, opdat groepsgericht informatie kan worden verstrekt. Er is gewerkt aan het versterken van de zelfredzaamheid waardoor de participatiegraad positief wordt beïnvloed, de inzet van specialistische inzet wordt vertraagd, verlaagd of zelfs overbodig.

5.2 Meer bewegen voor Ouderen

Doorlopende groepen met als doel het optimaliseren van het lichamelijk en psychosociaal functioneren van ouderen (vanaf 55 jaar), al dan niet met een lichamelijke beperking. De groepen zijn voor iedereen toegankelijk. Onder professionele begeleiding worden verschillende beweegactiviteiten gegeven voor ouderen, dit zijn: gym, yoga, Tai Chi, zwemmen en dansen (sacred dance, linedance, volksdansen). De beweegactiviteiten duren doorgaans 1 uur en vinden één keer in de week plaats.

Beoogd effect: de fysieke gezondheid is ondersteund en de kwaliteit van leven is verhoogd van de deelnemende ouderen. Ze kunnen hierdoor langer zelfstandig functioneren, zijn minder (snel) afhankelijk van zorg en kunnen langer zelfstandig thuis blijven wonen.

5.3 Begeleide lotgenotengroepen

ONS welzijn organiseert lotgenotengroepen en brengt daarmee mensen met een gemeenschappelijke vraag en deler samen. ONS welzijn organiseert, faciliteert en begeleidt. Het kunnen uiteenlopende thema's betreffen welke vaak een actueel karakter hebben en welke door maatschappelijke ontwikkelingen veranderen door de tijd. Actuele thema's zijn: na Corona, rouw in Coronatijd, dementie, eenzaamheid, echtscheiding. Lotgenotengroepen worden zolang dat nodig en passend is, begeleid door een professional en kunnen na een periode ook zelfstandig en op initiatief van deelnemers verder gaan. In een lotgenotengroep draait het om ontmoeten, het uitwisselen en delen van ervaringen en het bieden van emotionele steun aan elkaar. De kracht die daaruit voortvloeit heeft een positieve uitwerking op individuele leden, maar ook op de groep als geheel. Contact tussen lotgenoten stimuleert sociale interactie. Mensen hebben het gevoel bij een groep te horen, ze ervaren (h)erkenning van hun probleem en dat biedt houvast in een vaak uitzichtloze, onzekere situatie. Daarom is lotgenotencontact, ook vanuit breder maatschappelijk oogpunt, de investering meer dan waard.

Beoogd effect: Inwoners zijn samengebracht met lotgenoten en vinden herkenning, erkenning en steun.

Groepen & Trainingen jeugd

Voor het volgen van deze groepen en training is een vraagverheldering nodig. Tijdens de vraagverheldering kijkt een professional van ONS welzijn of en welke groep of training passend is bij de hulpvraag van de jeugdige.

5.4 Rots & water

Doelgroep: kinderen van 8 t/m 12 jaar, jeugd van 12 t/m 15 jaar, jongeren van 16 t/m 18 jaar.

Aantal bijeenkomsten: maximaal 10 bijeenkomsten van 1 uur (hangt af van wens/reden van aanmelding van de deelnemers).

Beoogd effect: psychofysieke groepstraining om positieve weerbaarheid en sociale vaardigheden van kinderen en jongeren te vergroten.

5.5 Powerkids

Doelgroep: kinderen van 9 t/m 12 jaar.

Aantal bijeenkomsten: 8 bijeenkomsten van 1 uur (hangt af van wens/reden van aanmelding van de deelnemers).

Beoogd effect: sociaal-emotionele weerbaarheidstraining: kinderen leren positief omgaan met anderen, op een goede manier voor zichzelf opkomen, niet weg lopen voor lastige situaties en ze leren moeilijke situaties aan te pakken.

5.6 Tim & Flapoor

Doelgroep: kinderen van 6 t/m 8 jaar.

Aantal bijeenkomsten: 8 bijeenkomsten van 1 uur (afgestemd op de reden van aanmelding van de deelnemers).

Beoogd effect: training voor het versterken van de sociale vaardigheden en het bieden van handvatten voor ouders om hun kind hierbij te ondersteunen.

5.7 Zomertraining: Klaar voor de middelbare

Doelgroep: aanstaande brugklassers die op de basisschool problemen hadden in de omgang met leeftijdsgenoten. De cursus is met name bedoeld voor kinderen die op de basisschool gepest of afgewezen werden, weinig vrienden hadden en in het contact met leeftijdsgenoten angstig, onhandig of onvoldoende weerbaar zijn.

Aantal bijeenkomsten: 2 dagen van 10.00-16.00 uur in de laatste week van de zomervakantie, vlak voor de overgang naar de middelbare school.

Beoogd effect: training voor het vergroten van het zelfvertrouwen en het versterken van de sociale vaardigheden van aanstaande brugklassers, zodat het kind met plezier en vertrouwen de overgang kan maken.

5.8 KIES (Kinderen In Echtscheiding Situatie)

Doelgroep: kinderen van 8 t/m 12 jaar met gescheiden ouders. Voor deelname is schriftelijke toestemming van beide (gezaghebbende) ouders nodig.

Aantal bijeenkomsten: 8 bijeenkomsten van 1-1,5 uur + ouderbijeenkomst.

Beoogd effect: spel-praatgroep waarin kinderen leren dat het niet hun schuld is dat de ouders uit elkaar zijn. Kinderen krijgen manieren aangereikt om te leren omgaan met hetgeen ze moeilijk vinden aan de scheiding en waar ze meer zelfvertrouwen krijgen.

5.9 Brussengroep

Doelgroep: Steungroep voor broertjes en zusjes (brusjes) (9 t/m 12 jaar) van een kind met een beperking.

Aantal bijeenkomsten: 6 bijeenkomsten van 75 minuten.

Beoogd effect: in de Brussengroep wordt gekeken hoe brusjes in de dagelijkse praktijk met situaties kunnen omgaan en worden ervaringen en ideeën gedeeld. Kinderen krijgen informatie over bepaalde beperkingen, aangepast aan de leeftijd van het kind. Tevens ervaren brusjes in een groep leeftijdsgenoten steun en herkenning bij elkaar en kunnen zij ervaringen uitwisselen.

5.10 Op Volle Kracht

Doelgroep: jongeren van 13 t/m 16 jaar.

Aantal bijeenkomsten: 8 bijeenkomsten van 1 uur.

Beoogd effect: een training gebaseerd op cognitieve gedragstherapie voor het verminderen van negatieve gevoelens bij jongeren met somberheidsklachten (niet met een daadwerkelijke depressie). De training helpt negatieve gevoelens en somberheidsklachten van de deelnemers te verminderen en de zelfredzaamheid en weerbaarheid te versterken.

Groepen & Trainingen ouders en verzorgers

Voor het volgen van deze groepen en training is een vraagverheldering nodig. Tijdens de vraagverheldering kijkt een professional van ONS welzijn of en welke groep of training passend is bij de hulpvraag van de ouders of verzorgers.

5.11 Oudergroep ADHD

Doelgroep: ouders en verzorgers van een kind met AD(H)D.

Aantal bijeenkomsten: algemene informatiebijeenkomst (vrij toegankelijk) en 3 - 4 bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: bijeenkomsten waarin deelnemers kennis opdoen over AD(H)D en ervaringen met elkaar delen. Door kennis op te doen over AD(H)D begrijpt men bepaald gedrag beter en kunnen ouders/verzorgers beter aansluiten op de behoefte van hun kind.

5.12 Oudercursus Autisme

Doelgroep: ouders en verzorgers van een kind met autisme (ASS) in de leeftijd van 0-13 jaar.

Aantal bijeenkomsten: 5 bijeenkomsten van 2 uur (1 bijeenkomst algemene informatie en 4 verdiepende bijeenkomsten).

Beoogd effect: Kennis opdoen over autisme en ervaringen met elkaar delen. Door kennis op te doen over autisme begrijpt men bepaald gedrag beter en kunnen ouders/verzorgers beter aansluiten op de behoefte van hun kind.

5.13 KIES gescheiden opvoeden

Doelgroep: gescheiden ouders waarvan het kind heeft deelgenomen aan KIES.

Aantal bijeenkomsten: 3 bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: gespreksgroep voor gescheiden ouders. Bijeenkomsten waarin verteld kan worden over de eigen ervaringen. Waar men vragen kan stellen en zorgen kan delen met andere gescheiden ouders.

5.14 ScheidingsATLAS

Doelgroep: Ouders die zijn gescheiden of die gaan scheiden.

Aantal bijeenkomsten: 3 bijeenkomsten van 2 uur, live of online (keuze is aan de deelnemers).

Beoogd effect: interactieve training waarin tips en ervaringen worden uitgewisseld middels animaties, rollenspellen en begeleide oefeningen. Tijdens de online training werken ouders op eigen tempo aan het vergroten van kennis en vaardigheden die helpen om het ouderschap na de scheiding vorm te geven.

Groepen & Trainingen volwassenen

Voor het volgen van deze groepen en training is een vraagverheldering nodig. Tijdens de vraagverheldering kijkt een professional van ONS welzijn of en welke groep of training passend is bij de hulpvraag van de inwoner.

5.15 Autonomiegroep 'Eigen keuze, eigen kracht'

Doelgroep: volwassenen die moeite hebben om richting te geven aan hun leven (vaak door nare ervaringen uit het verleden).

Aantal bijeenkomsten: doorlopende groep met wekelijkse bijeenkomsten. Duur hangt af van leerdoelen van de individuele deelnemer.

Beoogd effect: bevorderen van eigen zelfwaardering en het ontwikkelen van zelfvertrouwen en eigenwaarde, waardoor men meer grip krijgt op het leven. Therapeutische groep waarin procesmatig en ervaringsgericht wordt gewerkt. Middels inzet van deze groep wordt inzet van zwaardere/specialistische zorg voorkomen.

5.16 Assertiviteitstraining

Doelgroep: volwassenen die moeite hebben om richting te geven aan hun leven (vaak door nare ervaringen uit het verleden).

Aantal bijeenkomsten: 12 bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: zelfvertrouwen ontwikkelen, versterken van eigen kracht, leren omgaan met wie je bent, beter leren opkomen voor jezelf en sterker in je schoenen staan.

5.17 Drukdrukdruk

Doelgroep: volwassenen die last hebben van spanning, depressieve gevoelens of angst en/of volwassenen die stressreductie en -preventie willen inzetten om gezonder te leven.

Aantal bijeenkomsten: 4-5 bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: training waarin eigen stressprobleem en oorzaken daarvan in kaart worden gebracht. Er wordt gewerkt aan 'denken, voelen, doen', er worden helpende gedachten geformuleerd en men maakt een eigen werkplan. Deelnemers leren beter omgaan met stress, spanning en depressieve gevoelens.

5.18 De zorg de baas

Doelgroep: mantelzorgers (18+) die zorgen voor een zieke of gehandicapte partner, familie, vriend of buur.

Aantal bijeenkomsten: 5 bijeenkomsten van 2 uur 1 terugkombijeenkomst.

Beoogd effect: mantelzorg overkomt je. Zoals vele mantelzorgers ziet men bieden van hulp als vanzelfsprekend en men doet het met liefde, maar het kan zwaar zijn. Hoe blijf je als mantelzorger zelf in balans? Deelnemers leren de balans (weer) te vinden tussen zorgen voor een ander en zorgen voor jezelf.

5.19 Omgaan met dementie

Doelgroep: mantelzorgers van mensen met geheugenproblemen of (beginnende) dementie.

Aantal bijeenkomsten: 6 bijeenkomsten van 2 uur + 1 terugkombijeenkomst.

Beoogd effect: training om ervoor te zorgen dat een mantelzorger van iemand met dementie minder snel overbelast raakt en de zorg beter volhoudt.

5.20 Rouwgroep

Doelgroep: volwassenen die hun partner verloren hebben (minimaal 6 maanden geleden).

Aantal bijeenkomsten: 10 bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: lotgenoten-verwerkingsgroep: gemis van een partner een plaats geven, leren omgaan met rouw en de draad weer op pakken. De deelnemers leren vaardigheden aan om hun slaap positief te beïnvloeden.

5.21 Beter slapen doe je zo

Doelgroep: volwassenen die last hebben van slapeloosheid.

Aantal bijeenkomsten: 6 bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: slaaptraining: gericht op het verminderen van slapeloosheid en het voorkomen van chronische slaapproblemen.

5.22 Uit de schaduw van een ander

Doelgroep: volwassenen die slachtoffer zijn van psychisch, lichamelijk en/of seksueel geweld in een relatie. Dat kan een partnerrelatie zijn, maar ook de relatie tussen ouder en inwonend volwassen kind of een verkeerd gelopen vriendschap waarin men zich niet meer veilig voelt.

Aantal bijeenkomsten: 18 wekelijkse bijeenkomsten van 2, 5 uur.

Beoogd effect: de training volgens de methode 'Uit de schaduw van de ander' om psychisch, lichamelijk en/of seksueel partnergeweld te stoppen en de cirkel van geweld, die leidt tot sociaal isolement, te doorbreken. De groep heeft een preventief karakter; het dient als voorliggende voorziening om de inzet van GGZ of andere specialistische zorg te voorkomen.

5.23 Complexe Echtscheiding

Doelgroep: volwassenen in een moeilijke echtscheidingssituatie.

Aantal bijeenkomsten: 10 tweewekelijkse bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: lotgenotengroep waarin ervaringen worden gedeeld met als doel elkaar te steunen, van elkaar te leren, ervoor te zorgen dat deelnemers zich weer sterk voelen en nieuwe krachten op doen.

5.24 Eigen Kracht Groep

Doelgroep: voor volwassenen (vanaf 18 jaar) die hun probleem willen oplossen, waar het probleem of de vraag ook over gaat.

Aantal bijeenkomsten: 4 wekelijkse bijeenkomsten van 2 uur.

Beoogd effect: training met een preventief karakter: kijken naar, bewust worden van en versterken van eigen kracht en het in beeld brengen en benutten van het eigen sociale netwerk. Maken van een persoonlijk stappenplan.

6. Toegang

Basis toegang jeugd

- 6.1 Basis toegang jeugd
- 6.2 Basis Centrum Jeugd en Gezin

Aanvullende diensten toegang jeugd

- 6.3 Ouders Inc.
- 6.4 Spreekuur: informatie en advies op maat
- 6.5 Aansluitaak bij huisartsen voor jeugd
- 6.6 Aansluitaak bij onderwijs

Basis toegang volwassenen

- 6.7 Basis toegang volwassenen

Aanvullende diensten toegang volwassenen

- 6.8 Spreekuur: informatie en advies op maat
- 6.9 Aansluitaak bij huisartsen

6. Toegang

Gemeenten kunnen ervoor kiezen de toegang naar welzijnswerk zelf te organiseren. Waar de behoefte bestaat kan de toegang ook door of in samenwerking met ONS welzijn worden georganiseerd. De diensten beschreven in dit hoofdstuk hebben betrekking op de mogelijkheden voor het inrichten van een toegang door of in samenwerking met ONS welzijn.

Basis toegang jeugd

6.1 Basis toegang jeugd

Een georganiseerde toegang bereikbaar via telefoon, e-mail en inloop waar direct een hulpverlener beschikbaar is die de inwoner te woord kan staan. De toegang dient als het aanmeldpunt voor jeugdigen, ouders, verzorgers en professionals met vragen op het gebied van onder andere opgroeien, opvoeden en hulpverlening voor jeugdigen van gezinnen. Op basis van een triage wordt door de jeugdprofessionals een inschatting gemaakt over de situatie en complexiteit van de hulpvraag. Bij korte vragen of vragen over doorverwijzing kan de jeugdprofessional de inwoner direct helpen en wordt het contact afgesloten. Bij complexere vragen wordt de inwoner begeleid naar dienstverlening binnen het multidisciplinair team en informeert de jeugdprofessional de inwoner over de vervolgstappen. De toegang is laagdrempelig, iedere vraag; klein of groot, problematisch of niet, is welkom. Daardoor heeft de toegang een preventief karakter en kan de inzet van formele hulp of specialistische zorg uitgesteld of voorkomen worden.

Beoogd effect: de vraag van jeugdigen, ouders, verzorgers en professionals is gehoord, opgepakt en waar mogelijk direct beantwoord. Passende hulpverlening (binnen of buiten ONS welzijn) wordt in gang gezet, zodat escalatie van problemen voorkomen kan worden.

6.2 Basis Centrum Jeugd en Gezin

Bij het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) kunnen jeugdigen, ouders, verzorgers en professionals informatie en advies krijgen over opgroeien, opvoeden en mogelijkheden van jeugdhulpverlening. Dit kan op locatie, telefonisch en via e-mail. Vanuit het CJG worden adviesgesprekken met advies op maat geboden in de vorm van spreekuren (een tot vijf gesprekken). Daarnaast heeft het CJG een website met vrij toegankelijke informatie over opgroeien en opvoeden en de activiteiten die door het CJG worden georganiseerd. Dat zijn onder andere vrij toegankelijke webinars, workshops en cursussen voor ouders/verzorgers en jeugdigen.

Beoogd effect: het bevorderen van de zelfredzaamheid van jeugdigen, ouders en verzorgers en het voorkomen van de inzet van zwaardere vormen van zorg. Het informeren van professionals op het gebied van jeugdhulpverlening.

Aanvullende diensten toegang jeugd

6.3 Ouders Inc.

Een online cursusprogramma voor ouders van jonge kinderen (0-4 jaar) dat aangeboden wordt via ONS welzijn, de verloskundige en de GGD. ONS welzijn biedt het programma via de toegang van het CJG aan wanneer het programma een uitkomst kan zijn voor ouders die met een vraag bij ONS welzijn komen. Ouders ontvangen in dit programma informatie over de veranderingen die de komst van hun kindje met zich meebrengt in hun relatie, draagkracht/draaglast, sociale leven, financiën, werk, etc.

Beoogd effect: het voorbereiden van jonge ouders op grote veranderingen ten behoeve van het voorkomen van overbelasting en escalatie van problemen (financiën, relatie/huwelijk, huisvesting, kinderen).

6.4 Spreekuur: informatie en advies op maat

Tijdens een spreekuur waarin advies op maat gegeven wordt, zal de jeugdprofessional nader ingaan op de specifieke situatie van de jeugdige of het gezin, waarbij algemene adviezen worden vertaald naar de specifieke situatie van dit gezin of deze jeugdige. Het betreft minimaal een en maximaal vijf gesprekken. De gesprekken richten zich op het voorkomen van de inzet van intensievere of meer frequente vormen van ondersteuning of begeleiding.

Beoogd effect: het bevorderen van de zelfredzaamheid van jeugdigen, ouders en verzorgers en het voorkomen van de inzet van zwaardere vormen van zorg.

6.5 Aansluitaak bij huisartsen voor jeugd

Het beschikbaar stellen van een vaste jeugdprofessional voor huisartsen die op vaste momenten of op afroep aanwezig is bij de huisartsenpraktijk. Huisartsen kunnen de jeugdprofessionals van ONS welzijn consulteren bij vragen van inwoners. Vragen van jeugdigen en/of hun ouders/verzorgers kunnen op een laagdrempelige manier besproken worden en waar nodig kan direct een brede vraagverheldering met de jeugdige en/of zijn ouders/verzorgers gedaan worden. Professionals van ONS welzijn geven informatie en advies en waar nodig verwijzen zij de jeugdige en/of het gezin zorgvuldig door naar passende zorg of ondersteuning, binnen of buiten ONS welzijn.

Beoogd effect: een krachtige samenwerking tussen 0e- en 1elijns zorg, waarbij jeugdigen en/of hun ouders/verzorgers passende hulp of ondersteuning ontvangen.

6.6 Aansluitaak bij onderwijs

Het beschikbaar stellen van een vaste contactpersoon (jeugdprofessional) voor scholen om de verbinding te leggen tussen zorg en onderwijs. De contactpersoon geeft informatie en advies aan jeugdigen, ouders/verzorgers en de samenwerkingspartners van de school. Daarnaast sluit de contactpersoon aan bij (zorg) overleg op school en biedt ondersteuning en begeleiding aan jeugdigen en/of hun ouders/verzorgers bij vragen rondom opgroeien en opvoeden. Daar waar nodig wordt een individueel ondersteuningstraject ingezet of wordt de inwoner doorverwezen naar passende zorg of ondersteuning. In afstemming met de school is de jeugdprofessional beschikbaar en aanspreekbaar op vaste tijden.

Bij de prijsstelling van de aansluitaak onderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen de aansluitaak primair en voortgezet onderwijs enerzijds en het middelbaar beroepsonderwijs anderzijds.

Beoogd effect: het realiseren van een effectieve samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulpverlening, zodat vragen en problemen met betrekking tot opgroeien en opvoeden tijdig gesignaleerd worden.

Basis toegang volwassenen

6.7 Basis toegang volwassenen

Een georganiseerde toegang bereikbaar via telefoon, e-mail en/of inloop. Binnen twee werkdagen wordt door een professional contact opgenomen met de inwoner. De toegang die dient als aanmeldpunt voor inwoners met vragen op alle verschillende leefgebieden (zoals financiën, sociale relaties, leefstijl, dagelijks functioneren etc.). Ook andere professionals of organisaties kunnen bij de toegang terecht met vragen. Op basis van een vraagverkenning wordt door de hulpverlener een inschatting gemaakt over de juiste route voor de inwoner en wordt hij indien nodig passend verwezen naar het collectieve of informele aanbod van ONS welzijn. Bij complexere vragen wordt de inwoner zorgvuldig begeleid naar dienstverlening binnen het multidisciplinaire team. De toegang is laagdrempelig, iedere vraag; klein of groot, problematisch of niet, is welkom. Daardoor heeft de toegang een preventief karakter en kan de inzet van formele hulp of specialistische zorg uitgesteld of voorkomen worden.

Beoogd effect: de vraag van inwoners en professionals is gehoord, opgepakt en waar mogelijk direct beantwoord. Passende hulpverlening (binnen of buiten ONS welzijn) wordt direct in gang gezet zodat escalatie van problemen voorkomen kan worden.

Aanvullende diensten toegang volwassenen

6.8 Spreekuur: informatie en advies op maat

Tijdens een spreekuur, waarin advies op maat gegeven wordt, zal een professional nader ingaan op de specifieke situatie van de inwoner waarbij algemene adviezen worden vertaald naar de specifieke situatie van de inwoner. Toegang tot informatie en advies is laagdrempelig en er zijn korte lijnen tussen professionals werkzaam in deze dienst en ketenpartners in het werkveld. Het gesprek richt zich op het voorkomen van de inzet van intensievere of meer frequentie vormen van ondersteuning of begeleiding. Eenvoudige vragen kunnen direct worden afgevangen, waar nodig worden inwoners doorverwezen naar voorliggende voorzieningen of het multidisciplinaire team. Bij complexe of urgente problematiek kan vanuit de toegang snel worden opgeschaald.

Beoogd effect: zelfredzaamheid van inwoners is bevorderd en escalatie van problemen wordt voorkomen. Eenvoudige vragen zijn direct afgevangen om druk op wachtlijsten te voorkomen.

6.9 Aansluitaak bij huisartsen

Het beschikbaar stellen van een vaste contactpersoon voor huisartsen die op vaste momenten of op afroep aanwezig is bij de huisartsenpraktijk. Huisartsen kunnen professionals van ONS welzijn consulteren bij vragen van inwoners. Vragen van inwoners kunnen op een laagdrempelige manier besproken worden en waar nodig kan direct een brede vraagverheldering met de inwoner gedaan worden. Professionals van ONS welzijn geven informatie en advies en waar nodig verwijzen zij de inwoner zorgvuldig door naar passende zorg of ondersteuning, binnen of buiten ONS welzijn.

Beoogd effect: een krachtige samenwerking tussen 0e- en 1elijns zorg, waarbij inwoners passende hulp of ondersteuning ontvangen.

7. Individuele ondersteuning

Basis individuele ondersteuning jeugd

- 7.1 Basis individuele ondersteuning jeugd

Aanvullende diensten individuele ondersteuning jeugd

- 7.2 Crisisbereikbaarheid
- 7.3 Overbruggingszorg

Losse diensten individuele ondersteuning jeugd

- 7.4 Integrale vroeghulp (IVH)
- 7.5 Procesregie

Basis individuele ondersteuning volwassenen

- 7.6 Basis individuele ondersteuning volwassenen

Aanvullende diensten individuele ondersteuning volwassenen

- 7.7 Crisisbereikbaarheid
- 7.8 Overbruggingszorg

Losse diensten individuele ondersteuning volwassenen

- 7.9 Screening voedselbank
- 7.10 Procesregie

7. Individuele ondersteuning

ONS welzijn biedt individuele ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk) niet meer verder kunnen met een situatie. Individuele ondersteuning is er voor alle leeftijdsgroepen. Voor jeugd en ouders/verzorgers is specifiek aandacht voor vragen rondom opgroeien en opvoeden en het systeem (gezin).

Basis individuele ondersteuning jeugd

7.1 Basis individuele ondersteuning jeugd

Nadat het gezin is aangemeld voor individuele ondersteuning vindt er een intakegesprek plaats. De intake bestaat uit een uitgebreide vraagverheldering waarbij de situatie van het gezin integraal in kaart wordt gebracht. Gezamenlijk met de jeugdige en zijn ouders/verzorgers wordt een plan van aanpak gemaakt. Daarnaast wordt door de professional een inschatting gemaakt met betrekking tot de veiligheid in het gezin.

Nadat een intake en vraagverheldering heeft plaatsgevonden en het plan van aanpak is opgesteld wordt een traject gestart. Tijdens dit traject wordt de jeugdige, en waar relevant het systeem, doelgericht ondersteund bij zijn ontwikkeling door middel van (gezins-)gesprekken. De gesprekken hebben altijd de focus op het bevorderen van zelfredzaamheid en zijn gericht op het geven van informatie, advies en psychosociale hulp. Er wordt gekeken naar de eigen motivatie en de mogelijkheden voor de inzet van het sociale netwerk. De professional ondersteunt de jeugdige, eventueel samen met zijn systeem, totdat de hulpvraag is beantwoord en zij de handvatten hebben om zelfstandig verder te kunnen.

Soms is de ondersteuning specifiek gericht op het bieden van ondersteuning aan ouders/verzorgers bij de opvoeding van hun kinderen. De focus ligt op het bevorderen van de zelfredzaamheid van de ouders/verzorgers door hen handvatten te bieden om de opvoeding vorm te kunnen geven. Onder opvoedondersteuning valt het geven van informatie over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen, het bieden van pedagogisch advies en eenvoudige pedagogische hulp en het stimuleren van een pedagogisch gezonde omgeving voor het kind.

Als in een casus meerdere hulpverleners uit verschillende organisaties betrokken zijn, is het belangrijk dat er samenhang wordt gebracht in de hulp en ondersteuning. Waar passend wordt de casusregie uitgevoerd door een professional van ONS welzijn. De casusregisseur voert de regie over de ondersteuning van de jeugdige of het gezin en is het aanspreekpunt voor zowel het (professionele) netwerk als het gezin. In het geval dat na de vraagverheldering is vastgesteld dat specialistische hulp buiten ONS welzijn het meest passend is, kan ONS welzijn samen met de jeugdige en zijn ouders/verzorgers op zoek naar de juiste zorgaanbieder. Volgens de huidige inkoopafspraken vindt dan een driehoek gesprek plaats met de jeugdige en ouders, de zorgaanbieder en de jeugdprofessional waarin afspraken gemaakt worden over de invulling van de hulpverlening, de evaluatiemomenten, de casusregie en de procesregie. Vervolgens wordt een aanvraag beschikking ingediend bij de gemeente.

Beoogd effect: zelfredzaamheid en participatie van de jeugdige en/of het gezin zijn versterkt en er is een efficiënte en effectieve samenwerking rondom de jeugdige en/of het gezin.

Aanvullende diensten individuele ondersteuning jeugd

7.2 Crisisbereikbaarheid

Iedere werkdag is tijdens kantoortijden een jeugdprofessional bereikbaar die, in het geval van een crisisaanmelding, direct (tijdens kantoortijden ten minste binnen 24 uur) contact kan leggen met het gezin om in gesprek te gaan en te inventariseren wat er nodig is om de situatie te stabiliseren. Er is sprake van een crisis wanneer de situatie van een jeugdige of een gezin plotseling veranderd is waardoor er sprake is van een onveilige situatie voor de jeugdige en/of andere leden van het gezin. De jeugdprofessional onderneemt actie om direct de benodigde hulp of ondersteuning in te zetten en zo nodig een individueel traject te starten. Hierbij wordt gekeken naar mogelijkheden binnen het eigen netwerk en indien nodig wordt er samengewerkt met de spoedeisende zorg en de samenwerkingspartners uit de veiligheidsketen.

Beoogd effect: de crisissituatie is gestabiliseerd en de daarbij behorende risico's voor het gezin of de omgeving zijn verminderd of opgeheven.

7.3 Overbruggingszorg

Wanneer een jeugdige en zijn ouders/verzorgers in verband met wachttijden bij aanbieders van specialistische jeugdhulp moeten wachten op inzet van hulp of zorg, kan ONS welzijn tijdelijke hulp bieden om de wachttijd te overbruggen. Zie dienst 'ondersteuning bij hulpvragen'.

Beoogd effect: escalatie, crisis of terugval wordt voorkomen.

Losse diensten individuele ondersteuning jeugd

7.4 Integrale vroeghulp (IVH)

Integrale vroeghulp is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 0 t/m 7 jaar en hun ouders/verzorgers, waarbij een vermoeden is van meervoudige ontwikkelingsproblematiek en/of gedragsvragen. Het team van IVH is gespecialiseerd in het tijdig herkennen van (dreigende) ontwikkelings- of gedragsvraagstukken. Na aanmelding bij de coördinator IVH start een opgeleide IVH-trajectbegeleider met de uitgebreide vraagverheldering. Wanneer de vraagverheldering niet voldoende inzicht biedt wordt een multidisciplinair overleg (MDO) georganiseerd. Bij het MDO zijn in ieder geval een arts en twee gedragsdeskundigen aanwezig, de ouders/verzorgers en de trajectbegeleider. Vanuit het MDO worden ouders/verzorgers geadviseerd en wordt een integraal plan van aanpak opgesteld. De trajectbegeleider IVH ondersteunt de ouders bij de uitvoering van het trajectplan, totdat de hulpvraag is beantwoord.

Beoogd effect: meervoudige ontwikkelingsproblematiek en/of gedragsvragen bij kinderen van 0 t/m 7 jaar zijn vroegtijdig gesignaleerd en er is een passend plan van aanpak. Door vroegtijdig hulp en ondersteuning te bieden, kunnen problemen op latere leeftijd worden beperkt of zelfs worden voorkomen.

7.5 Procesregie

De procesregisseur voert werkzaamheden uit gericht op de totstandkoming of optimalisering van samenwerking tussen organisaties bij het ondersteunen in een specifieke casus. Daarnaast ondersteunt de procesregisseur de casusregisseur bij het uitvoeren van het ondersteuningsplan. De procesregisseur gaat niet over de inhoud van de hulp, maar probeert vooral te zorgen dat de samenwerking rondom de casus effectief verloopt.

Beoogd effect: escalatie of stagnerende samenwerking wordt voorkomen of verholpen en samenwerking rondom een casus verloopt weer efficiënt en effectief.

Basis individuele ondersteuning volwassenen

7.6 Basis individuele ondersteuning volwassenen

Nadat de inwoner is aangemeld vindt er een intake plaats. De intake bestaat uit een uitgebreide vraagverheldering waarbij de situatie van de inwoner integraal in kaart wordt gebracht. Gezamenlijk met de inwoner wordt een plan van aanpak gemaakt.

Nadat een intake met vraagverheldering heeft plaatsgevonden en het plan van aanpak is opgesteld kan een individueel traject gestart worden. Tijdens dit traject wordt de inwoner doelgericht ondersteund bij zijn ontwikkeling door middel van individuele gesprekken. De gesprekken hebben altijd de focus op het bevorderen van zelfredzaamheid en zijn gericht op het geven van informatie en advies, psychosociale hulp, psycho-educatie, of het toeleiden naar specialistische hulp of zorg. Ook wordt er gekeken naar de eigen motivatie en de mogelijkheden voor de inzet van het sociale netwerk. De professional ondersteunt de inwoner totdat de hulpvraag is beantwoord en hij de handvatten heeft om zelfstandig verder te kunnen.

Als in een casus meerdere hulpverleners uit verschillende organisaties betrokken zijn, is het belangrijk dat er samenhang wordt gebracht in de hulp en ondersteuning. Waar passend wordt de casusregie uitgevoerd door een professional van ONS welzijn. De casusregisseur voert dan de regie over de ondersteuning van de inwoner en is het aanspreekpunt voor zowel het (professionele) netwerk als de inwoner zelf.

Soms zijn er inwoners die geen specifieke of actuele hulpvraag hebben, maar waarbij wel een risico bestaat dat zich nieuwe of tijdelijke hulpvragen voordoen. Zij kunnen gebruik maken van steun- en leuncontact. Het gaat om laagfrequente ondersteuning die voor langere tijd beschikbaar is, om te voorkomen dat een inwoner (weer) gebruik moet maken van duurdere zorg of zwaardere hulptrajecten.

Beoogd effect: zelfredzaamheid en participatie van de inwoner zijn versterkt en er is een efficiënte en effectieve samenwerking rondom de inwoner.

Aanvullende diensten individuele ondersteuning volwassenen

7.7 Crisisbereikbaarheid

Iedere werkdag is tijdens kantoortijden een professional bereikbaar die, in het geval van een crisisaanmelding, direct (tijdens kantoortijden ten minste binnen 24 uur) contact kan leggen met de inwoner om in gesprek te gaan en te inventariseren wat er nodig is om de situatie te stabiliseren. Er is sprake van een crisis als de situatie een gevaar oplevert voor de inwoner of zijn omgeving, of als er sprake is van sterk verward gedrag. De professional onderneemt actie om direct de benodigde hulp of ondersteuning in te zetten en zo nodig een individueel traject te starten (zie ondersteuning bij hulpvragen). Hierbij wordt gekeken naar mogelijkheden binnen het eigen netwerk en wordt eventueel de verbinding gelegd met de crisisdienst van het GGZ en andere samenwerkingspartners in de veiligheidsketen.

Beoogd effect: de crisissituatie is gestabiliseerd en de daarbij behorende risico's voor de inwoner of zijn omgeving zijn verminderd of opgeheven.

7.8 Overbruggingszorg

Wanneer een inwoner in verband met wachttijden bij zorginstellingen of zorgorganisaties moet wachten op inzet van hulp of zorg kan ONS welzijn tijdelijke hulp bieden om de wachttijd te overbruggen. Zie dienst 'ondersteuning bij hulpvragen'.

Beoogd effect: escalatie, crisis of terugval wordt voorkomen.

Losse diensten individuele ondersteuning volwassenen

7.9 Screening voedselbank

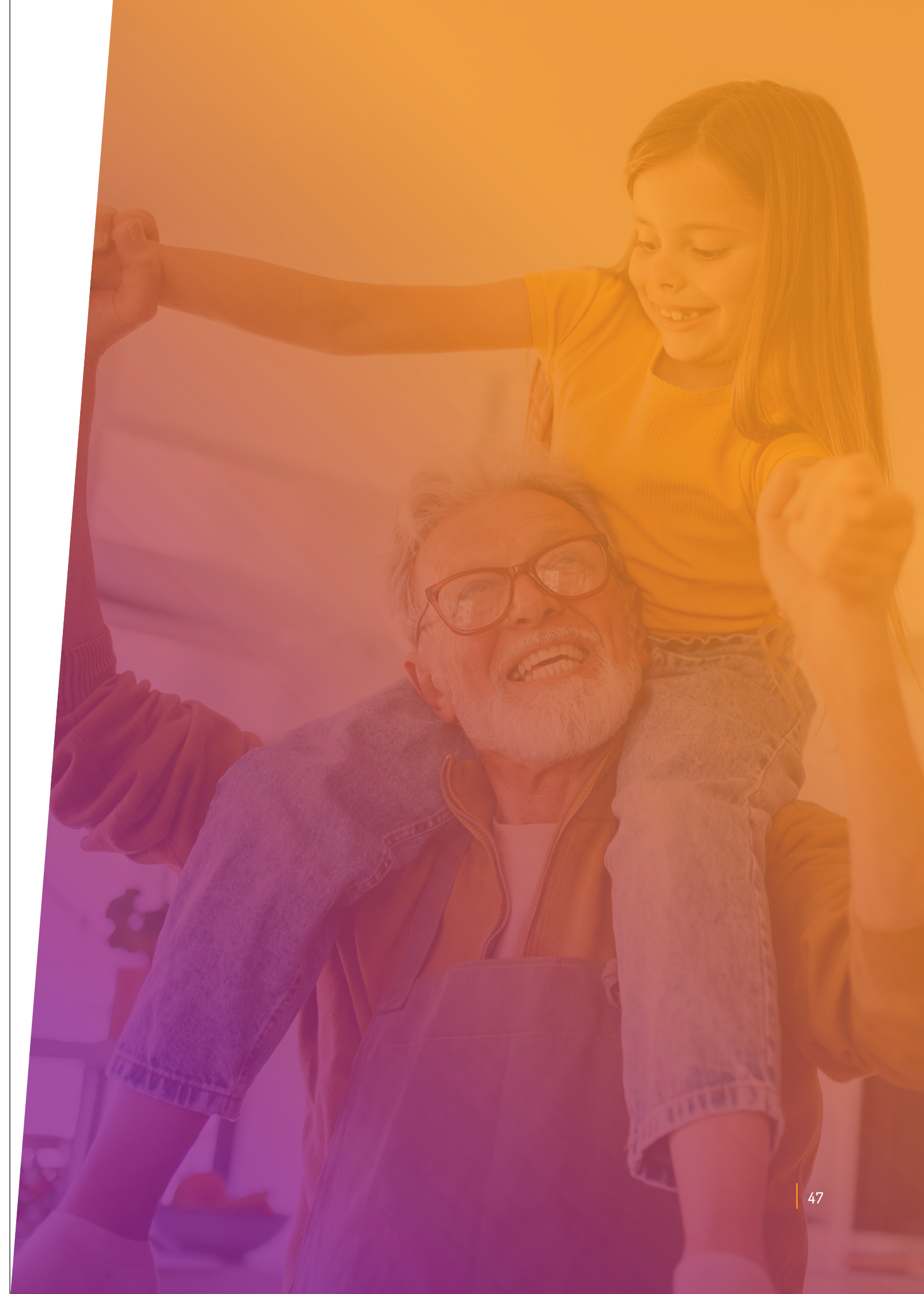
Inwoners die (te) weinig middelen hebben om te voorzien in hun eerste levensbehoeften kunnen in aanmerking komen voor de voedselbank. Professionals van ONS welzijn toetsen hierbij de harde eisen (financiën, inkomensgrens- en schuldenproblematiek), de zachte aspecten (sociaal maatschappelijke leefdomen) en voeren de toetsing bij herbeoordeling uit. De professional maakt tevens een verkenning van problematiek op andere leefgebieden. Samen met de inwoner wordt een plan van aanpak opgesteld. Indien nodig wordt de inwoner zorgvuldig verwezen naar andere dienstverlening binnen of buiten ONS welzijn. De focus ligt op wat de inwoner zelf wil, wat de inwoner en zijn sociale netwerk zelf kunnen betekenen en welke hulp of ondersteuning (collectief of individueel) daarbij nog nodig en passend is.

Beoogd effect: inwoners die gebruik (gaan) maken van de voedselbank werken actief aan verbetering van hun sociaal maatschappelijke en financiële situatie.

7.10 Procesregie

De procesregisseur voert werkzaamheden uit gericht op de totstandkoming of optimalisering van samenwerking tussen organisaties bij het ondersteunen in een specifieke casus. Daarnaast ondersteunt de procesregisseur de casusregisseur bij het uitvoeren van het ondersteuningsplan. De procesregisseur gaat niet over de inhoud van de hulp, maar probeert vooral te zorgen dat de samenwerking rondom de casus effectief verloopt.

Beoogd effect: escalatie of stagnerende samenwerking wordt voorkomen of verholpen en samenwerking rondom een casus verloopt weer efficiënt en effectief.

8. Sociaal raadsliedenwerk

Basis sociaal raadsliedenwerk

- 8.1 Basis sociaal raadsliedenwerk

Aanvullende diensten sociaal raadsliedenwerk

- 8.2 Inloopspreekuren
- 8.3 Voorlichting

Losse diensten sociaal raadsliedenwerk

- 8.4 Aanbod voor beroepsonderwijs

8. Sociaal raadsliedenwerk

Basis sociaal raadsliedenwerk (SRW)

8.1 Basis sociaal raadsliedenwerk

Sociaal raadslieden ondersteunen inwoners bij het aanpakken van hun financiële of sociaaljuridische problemen. Daarbij richten zij zich voornamelijk op inwoners die vanuit hun positie zelf niet over de benodigde kennis en vaardigheden beschikken. Het werk is onderdeel van het brede sociale werk, maar heeft een sterke focus op specialistische sociaaljuridische kennis en vaardigheden. De werkwijze is gericht op het vinden van oplossingen en het bevorderen van de zelfredzaamheid van inwoners. Sociaal raadslieden zijn laagdrempelig beschikbaar en zijn er voor ieder die informatie of ondersteuning nodig heeft op sociaaljuridisch gebied, in het bijzonder op de (rechts-) gebieden sociale zekerheid, belastingen, arbeid, huisvesting, vreemdelingenrecht, bestuursrecht, strafrecht, personen- en familierecht, onderwijs en consumentenzaken.

De sociaal raadslieden verkennen middels een intake de situatie, de (complexiteit van de) sociaaljuridische problematiek en de behoeften en de motivatie van de cliënt daarbij. Op basis van de verzamelde informatie wordt bepaald welke vorm van ondersteuning passend is.

Ondersteuning aan inwoners bestaat uit informatie en advies over rechten en plichten met betrekking tot wet- en regelgeving en voorzieningen. Verder ondersteunen sociaal raadslieden bij het regelen van of omgaan met financieel juridische zaken zoals belasting, inkomen, schulden of toeslagen, of het schrijven van bezwaar- en beroepsschriften namens de cliënt. Ook kan er ondersteuning op het gebied van echtscheiding, ouderschapsplannen, of erkenning geboden worden vanuit het sociaal raadsliedenwerk. Waar nodig bemiddelen sociaal raadslieden tussen inwoners, overheidsinstanties of andersoortige organisaties in de juridische of zakelijke sfeer, bijvoorbeeld in arbeidsconflicten of schuldenzaken. Bemiddeling vindt altijd plaats in afstemming met de inwoner.

Wanneer hulp of ondersteuning niet vanuit de sociaal raadslieden wordt geboden verwijzen of begeleiden zij de inwoners naar een andere passende expertise of voorziening binnen of buiten ONS welzijn.

De sociaal raadslieden zijn tijdens hun werk alert op signalen over knelpunten, onrechtvaardigheden of leemtes ten aanzien van wet- en regelgeving of voorzieningen. Signalen worden gebundeld en op de juiste plek geagendeerd om op brede schaal toegankelijkheid van dienstverlening te bevorderen.

Beoogd effect: het ondersteunen van inwoners en het bevorderen van zelfredzaamheid ten behoeve van het voorkomen, verminderen of verhelpen van financiële of (sociaal)juridische problemen of hulpvragen, zodat de inzet van dure voorzieningen voorkomen kan worden.

Aanvullende diensten sociaal raadsliedenwerk

8.2 Inloopsprekuren

Het organiseren van een mogelijkheid voor inwoners om zonder afspraak een vraag te stellen of een probleem voor te leggen. Sociaal raadslieden geven tijdens het inloopsprek uur met name informatie en advies en korte vragen worden direct beantwoord. Voor het behandelen van complexere vragen wordt een afspraak ingepland.

Beoogd effect: door zichtbaar, laagdrempelig en toegankelijk te werken worden problemen in een vroeg stadium gesignaleerd en escalatie voorkomen.

8.3 Voorlichting

De informatie over onderwerpen die het sociaaljuridisch domein raken wordt bij voorlichtingen begrijpelijk en toegankelijk gemaakt voor inwoners. De vorm van informatieoverdracht wordt aangepast zodat deze aansluit bij de mogelijkheden van de doelgroep. Daarbij wordt het meest passende distributiekanaal (themabijeenkomst, webinar of kennissessie) gekozen zodat de informatie de doelgroep ook daadwerkelijk bereikt. De voorlichtingen zijn zoveel mogelijk interactief en in samenwerking met de doelgroepen.

Beoogd effect: het proactief informeren van inwoners ten behoeve van het verhogen van kennis over zaken op sociaaljuridisch gebied. Dit draagt bij aan het voorkomen van problemen of escalatie van problemen en vergroot de zelfredzaamheid van inwoners.

Losse diensten sociaal raadsliedenwerk

8.4 Aanbod voor beroepsonderwijs

ROC

Het organiseren van spreekuren en gastlessen voor de studenten om hen te informeren, te adviseren en ondersteunen bij sociaaljuridische vragen. Het project heeft een focus op vragen rondom studie en studiekosten. Een neveneffect is het realiseren van meer bekendheid en zichtbaarheid van sociaal raadsliedenwerk voor zowel de studenten als de docenten.

Beoogd effect: het realiseren van een laagdrempelige mogelijkheid voor studenten om sociaaljuridische vragen te stellen, ter voorkoming van problemen in de toekomst.

9. Regionale dienstverlening, innovatie en ontwikkeling

Regionale diensten

- 9.1 Beschermtafel
- 9.2 Piketdienst

Innovatie en ontwikkeling

- 9.3 Coördinatie en (beleid)ondersteuning op specifieke thema's
- 9.4 Jeugdpreventiewerk
- 9.5 Aanbod onvoldoende basisvaardigheden
- 9.6 Organiseren waardering mantelzorgers of vrijwilligers

9. Regionale dienstverlening, innovatie en ontwikkeling

Regionale diensten

Verschillende diensten waarin ONS welzijn participeert, organiseert of voorziet vinden regionaal plaats. Sommige diensten zijn een standaard onderdeel van onze dienstverlening, te weten beschermtafel en piketdienst.

9.1 Beschermtafel

Een regionaal overleg waar ernstige zorgen over (de veiligheid van) jeugdigen wordt besproken. ONS welzijn organiseert de bijeenkomsten, is voorzitter, voert de verslaglegging en brengt deskundigheid in met betrekking tot vrijwillige hulpverlening en het voorliggende veld.

9.2 Piketdienst

Professionals zijn via een piketdienst bereikbaar voor het leveren van psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen met grote maatschappelijke impact.

Beoogd effect: regionaal zorg dragen voor bundeling van expertise, samenwerking en het vergroten van de veiligheid, waarbij vlot geschakeld wordt bij ingrijpende gebeurtenissen. Inwoners krijgen de best mogelijke passende zorg, die efficiënt en doelmatig georganiseerd is.

Innovatie en ontwikkeling

Nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken vragen om andere of aangepaste dienstverlening. Het doel is dan het realiseren van vernieuwende en effectieve oplossingen op gebieden waar het huidige dienstenaanbod niet toereikend is. Het gaat bijvoorbeeld om het ontwikkelen van nieuwe of tijdelijke voorzieningen. Of het inzetten van werkwijzen of methodieken die hierbij aansluiten, zoals bijvoorbeeld Welzijn op Recept. Dit doen we op eigen initiatief, in opdracht van gemeente of marktpartij of in het kader van een landelijk programma of project. Het uitwerken van nieuwe ideeën en diensten doen we projectmatig, bij voorkeur in samenwerking met ketenpartners en de doelgroep.

Onderstaande diensten zijn een aantal voorbeelden van de mogelijkheden die er zijn. Deze opsomming is niet uitputtend. We staan open voor nieuwe uitdagingen en adviseren u graag over de mogelijkheden!

9.3 Coördinatie en (beleid)ondersteuning op specifieke thema's

Voor wijken, dorpen of kernen waar voor een bepaald thema nog niet of niet voldoende dienstverlening is of waar meer dienstverlening gewenst is, biedt ONS welzijn extra uren coördinatie. Het kan gaan om thema's zoals informele zorg, armoede en schulden, eenzaamheid of psychische problematiek. De coördinator inventariseert de behoeften en richt zich op het opstarten, ondersteunen, faciliteren en coördineren van nieuwe initiatieven en dienstverlening.

Beoogd effect: Meer of versterkt aanbod rondom een specifiek thema in het geval dit nog niet vanzelfsprekend is of waar behoefte is tot verdere ontwikkeling.
Op het gebied van specifieke thema's zoals informele zorg, armoede en schulden, psychische kwetsbaarheid en mantelzorgondersteuning, of waar meer aanbod gewenst is, kunnen extra uren coördinatie worden ingekocht.

9.4 Jeugdpreventiewerk

Het Jeugdpreventiewerk is een unieke combinatie van opbouwwerk, toegang, individuele ondersteuning jeugd en werken in groepen. De Jeugdpreventiewerker begeeft zich in de brede leefwereld van jeugdigen (school, buurt, verenigingsleven, en vriendengroep) en kenmerkt zich door zijn laagdrempelige en preventieve inzet.

Het jeugdpreventiewerk kent drie speerpunten:

1. samenlevingsopbouw door het inzetten en bevorderen van de eigen kracht van jeugdigen;
2. (vroegtijdig) signaleren en collectiviseren;
3. individuele ondersteuning en informatie & advies bij enkelvoudige vragen.

Beoogd effect: voorkomen van zorgen of problemen die op korte of lange termijn kunnen leiden tot belemmering in de ontwikkeling of het welbevinden van jeugdigen.

9.5 Aanbod onvoldoende basisvaardigheden

Het hebben van onvoldoende basisvaardigheden heeft een grote invloed op het persoonlijke leven. Inwoners, jong en oud, die niet goed mee kunnen doen in de samenleving zijn maatschappelijk kwetsbaarder omdat ze minder zelfredzaam zijn. ONS welzijn organiseert en ondersteunt in samenwerking met andere partners lesgroepen (NT1) voor mensen met lage of onvoldoende basisvaardigheden. Omdat de werving van deze doelgroep niet vanzelf gaat vanwege het taboe op dit onderwerp, worden camouflagecursussen georganiseerd. Camouflagecursussen zijn een verlengde intake voor mensen met lage basisvaardigheden. Voorbeelden zijn: 'Zin in koken', 'Je wordt 18 en dan?' en 'kaarten maken'. Daarnaast organiseert en ondersteunt ONS welzijn taalcafés, computercursussen en leeskringen voor NT2-ers.

Beoogd effect: verhogen van basisvaardigheden zodat burgers zelfredzamer worden, verhogen van zelfvertrouwen, gezonder leven en minder armoede.

9.6 Organiseren waardering mantelzorgers of vrijwilligers

Het op vraag van gemeenten verzorgen van extra waardering voor mantelzorgers en/of vrijwilligers die in de gemeente werkzaam zijn. Bijvoorbeeld het organiseren van een waardering dag of feest. Vanuit ervaring en expertise denken we mee over de best passende vorm en uitvoering en regelen we waar nodig ook de praktische zaken

Beoogd effect: mantelzorgers en vrijwilligers voelen zich gezien, erkend, gewaardeerd en worden versterkt in hun draagkracht zodat zij mantelzorg of vrijwilligerswerk kunnen blijven uitvoeren.

10. Begrippenlijst

10. Begrippenlijst

0e lijn zorg: vrij toegankelijke, preventieve gezondheidszorg, het is zorg die er altijd is zonder dat je erom hebt gevraagd. De nulde lijn staat voor preventie, versterken eigen kracht van de inwoner. ONS welzijn en Gemeentelijke Gezondheidsdiensten leveren bijvoorbeeld deze zorg.

1e lijn zorg: is vrij toegankelijk voor verzekerden, er moet wel zelf om deze zorg gevraagd worden. De zorg is algemeen zoals huisartszorg, fysiotherapie en het welzijnswerk en maatschappelijk werk.

2e lijn zorg: de tweedelijnszorg bestaat uit alle hulpverleners waarvoor een verwijzing nodig is, zoals specialistische of langdurige zorg. Bijvoorbeeld ziekenhuiszorg, geestelijke gezondheidszorg en gespecialiseerde jeugdzorg.

Aanmeldlijst: een lijst van inwoners die zich aangemeld hebben bij ONS welzijn voor een eerste gesprek nadat is gebleken dat er behoefte is aan ondersteuning door een professional of jeugdzorgprofessional.

Activiteiten: werkzaamheden om de gestelde doelen te behalen.

Begeleiding: activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven.

Beschermtafel: een regionaal overleg met De Raad voor de Kinderbescherming, Jeugd Bescherming Brabant of de William Schrikker Groep, de professional van ONS welzijn en een voorzitter van ONS welzijn. Tijdens het overleg wordt bekeken hoe er verandering in de situatie kan komen of dat er nog mogelijkheden zijn die onvoldoende bekeken zijn. In overleg wordt besloten dat de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek doet. De uitkomst van een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming kan zijn dat de Raad voor de Kinderbescherming de kinderrechter vraagt een kinderschermingsmaatregel op te leggen.

Burgerparticipatie: hierbij gaat het om het betrekken van en de betrokkenheid van burgers bij overheidsbeleid. Maar ook om het nemen van initiatieven, het inspelen op ideeën en denkkraft van inwoners door burgerinitiatieven te faciliteren.

Cliënt: inwoner die gebruik maakt van de dienstverlening of ondersteuning van ONS welzijn.

Crisis: er is sprake van een crisis wanneer de situatie of het gedrag van een inwoner (of een jeugdige en/of het gezin) plotseling veranderd is, waardoor er sprake is van een onveilige situatie voor de inwoner of zijn omgeving. Een crisis vereist dat er binnen 24 uur spoedeisende zorg of ondersteuning moet worden ingezet.

Dienst: handeling waarmee je iemand van nut bent.

Dossier: geheel van schriftelijk of elektronisch vastgelegde gegevens met betrekking tot de verlening van ondersteuning.

Effect: uitkomst van handelen.

Inwoner: inwoner van de gemeente, die geregistreerd staat in de Basisregistratie Personen (BRP).

Jeugdige: persoon van 0 tot 18 jaar. Verlening van jeugdhulp is mogelijk tot 23 jaar wanneer voor het 18e levensjaar bepaald is dat voortzetting van jeugdhulp noodzakelijk is of wanneer is bepaald dat na beëindiging van jeugdhulp die was aangevangen voor het 18e levensjaar, binnen een half jaar hervatting van jeugdhulp noodzakelijk is.

Mantelzorg: is zorg en ondersteuning die mensen vrijwillig en onbetaald verlenen aan inwoners met fysieke, verstandelijke of (sociaal)psychische beperkingen in hun familie, huishouden of anderszins sociale netwerk.

Multidisciplinair team: team dat gebiedsgericht werkt en bestaat uit professionals met verschillende elkaar aanvullende en versterkende - achtergronden, expertises en ervaring. Zij richten zich op alle leeftijden.

Multidisciplinair overleg (MDO): overleg waarbij zorgverleners van verschillende organisaties die betrokken zijn bij de hulpvraag van de cliënt, samen (met de cliënt) afspraken maken over een oplossing of oplossingsrichting.

Ondersteuningsplan: een plan waarin in overleg met de inwoner daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde ondersteuning of jeugdhulp wordt vastgelegd. Het plan wordt vastgesteld volgens de methodiek één gezin, één plan, één regisseur.

Ouder/verzorger: gezaghebbende ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder.

Participatie: deelname aan het maatschappelijke verkeer.

Piketdienst: samenwerking van partijen bij de psychosociale hulpverlening aan betrokkenen, hun gezins- en familieleden en/of nabestaanden, hulpverleners en omstanders bij ingrijpende gebeurtenissen, ongevallen en rampen in het werkgebied van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Midden- en West-Brabant.

Preventie: activiteiten, dienst- en hulpverlening die voorkomen dat zwaardere zorg of hulpverlening ingezet moet worden.

Professional: sociaal werkers, jeugdhulpverleners, jongerenwerkers, sociaal raadslieden, contactpersonen vrijwilligers of groepstrainers die ondersteuning bieden.

Psychosociale hulp: hulp bij problemen met gevoelens en gedachten in combinatie met het omgaan met mensen en instanties. Er wordt hulp geboden bij het krijgen van overzicht over de problemen en praktische handvatten geboden voor het omgaan met deze problemen. Het gaat om praktische hulp zodat iemand zelf weer verder kan.

Respijtzorg: tijdelijk overnemen van zorg van de mantelzorger met als doel hem/haar een adempauze te geven.

Specialistische (jeugd)hulp: ondersteuning en/of hulpverlening waarvoor een beschikking of een verwijsbericht noodzakelijk is.

Steun- en leuncontact: regelmatig laagfrequent (eens in de 1-2 maanden) contact met een cliënt om deze overeind te houden bijvoorbeeld om zelfstandig te kunnen blijven wonen. In overleg/afstemming met de cliënt.

Voorziening: ondersteuning die wordt betaald door de overheid.

Intake of vraagverheldering: de professional en de cliënt gaan hierin samen op zoek naar de werkelijke zorgvraag en naar eigen oplossingen. Door vragen te stellen over verschillende leefgebieden krijgen we een zo compleet mogelijk beeld van de zorgvrager.

Vrijwilligerswerk: werk dat inwoners onbetaald en onverplicht doen voor anderen of de samenleving.

Vroegsignalering: zo snel mogelijk ontdekken van een ondersteuningsvraag.

Wachttijd: een lijst van inwoners die zich aangemeld hebben bij ONS welzijn en waarbij de wachttijd voor het eerste gesprek met een professional meer dan twee weken bedraagt.

ONS WELZIJN

Schadewijkstraat 6
5348 BC Oss
088 374 25 25

www.ons-welzijn.nl
info@ons-welzijn.nl